

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ
ΚΟΡΥΦΑΙΩΝ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ»**

Μαρία Δούκα

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Σωτηρία Γιαννάκη

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2024

© Copyright

ΔΟΥΚΑ ΜΑΡΙΑ

Σημείωμα Συγγραφέα

Το δοκίμιο αυτό αποτελεί πτυχιακή εργασία που συντάχθηκε για το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του ΤΕΦΑΑ στη Σχολή Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του ΕΚΠΑ και υποβλήθηκε τον Φεβρουάριο του 2024.

Η συγγραφέας βεβαιώνει ότι το περιεχόμενο του παρόντος έργου είναι αποτέλεσμα προσωπικής εργασίας και ότι έχει γίνει η κατάλληλη αναφορά στην εργασία τρίτων -όπου κάτι τέτοιο ήταν απαραίτητο- σύμφωνα με τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΚΟΡΥΦΑΙΩΝ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ

Περίληψη

Σκοπός της εργασίας είναι αφενός η καταγραφή των αθλητικών επιτευγμάτων κορυφαίων αντισφαιριστών και αφετέρου η εξέταση ενδεχόμενης δραστηριοποίησής τους, εκτός αθλητικών χώρων, με ευεργετικές ενέργειες σε διαφορετικούς τομείς, ώστε η δράση τους να αποκτά πολιτισμική συμβολή. Το υλικό που αξιοποιήθηκε για τη συγγραφή της εργασίας προήλθε από πηγές όπως συγγράμματα, άρθρα αθλητικής ιστορίας, η εγκυκλοπαίδεια Britannica, η επίσημη ιστοσελίδα της ATP Tour αλλά και οι ιστοσελίδες που φέρουν την επωνυμία των ίδιων των παικτών αντισφαίρισης και των ιδρυμάτων τους. Η εργασία διακρίνεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα γίνεται αναφορά στην εμφάνιση του αθλήματος της αντισφαίρισης και σε στοιχεία-βασικές γνώσεις που σχετίζονται με το άθλημα, όπως τους ιδιαίτερους κανονισμούς, τα πρωταθλήματα που διεξάγονται και την σημαντικότητα αυτών. Στη δεύτερη ενότητα παρατίθενται οι κορυφαίοι αθλητές αντισφαίρισης και τα αθλητικά επιτεύγματα αυτών, ώστε να δικαιολογηθεί και ο καθορισμός τους ως κορυφαίοι. Στην τρίτη και τελευταία ενότητα εξετάζεται αν οι αθλητές δραστηριοποιήθηκαν σε πεδία όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η στήριξη ευάλωτων πληθυσμών· αν ενήργησαν ώστε να βελτιωθεί η κοινωνική συνοχή μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων, με τη δημιουργία οργανώσεων και δράσεων σε όλο τον κόσμο. Οι προσπάθειές τους καταδεικνύουν τη σημαντική επίδραση που μπορούν να έχουν οι αθλητές πέρα από την απόδοσή τους στο γήπεδο, ασκώντας την επιρροή τους για να κάνουν μια θετική διαφορά στον κόσμο.

Λέξεις – Φράσεις Κλειδιά : Ιστορία του αθλητισμού, Ιστορία της αντισφαίρισης, κορυφαίοι αθλητές αντισφαίρισης, αθλητισμός και πολιτισμός.

SPORTING ACHIEVEMENTS AND CULTURAL CONTRIBUTION OF ELITE TENNIS PLAYERS

Abstract

The purpose of this study is twofold: firstly, to document the athletic achievements of elite tennis players, and secondly, to explore their potential engagement outside the sports arena through benevolent actions in various fields, thus acquiring cultural significance. The material utilized for this study was drawn from sources such as textbooks, articles on sports history, the Encyclopedia Britannica, the official website of the ATP Tour, as well as websites associated with the players themselves and their institutions. The study is divided into three sections. The first section discusses the emergence of tennis as a sport and provides fundamental knowledge related to the sport, such as specific rules, conducted championships, and their significance. The second section lists the elite tennis players and their sporting achievements to justify their classification as top players. In the third and final section, it is examined whether the athletes engaged in fields such as education, health, and support for vulnerable populations and whether they acted to improve social cohesion among different communities, by establishing organizations and initiatives worldwide. Their efforts demonstrate the significant impact that athletes can have beyond their performance on the field, exerting their influence to make a positive difference in the world.

Keywords: sports history, tennis history, elite tennis players, sports and culture

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη.....σελ.	iii
Abstract.....σελ.	iv
Πίνακας περιεχομένων.....σελ.	v
Κατάλογος Συντομογραφιών.....σελ.	vii
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....σελ.	1
1.1. Σκοπός και σημασία της έρευνας.....σελ.	1
1.2. Ερευνητικά ερωτήματα.....σελ.	2
1.3. Οριοθέτηση και περιορισμοί της έρευνας.....σελ.	2
1.4. Μεθοδολογία και πηγές της έρευνας.....σελ.	3
1.5. Διευκρίνιση όρων.....σελ.	3
II. Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΑ	
2.1. Η εμφάνιση του αθλήματος της αντισφαίρισης.....σελ.	5
2.2. Ανάπτυξη του αθλήματος.....σελ.	7
2.3. Εισαγωγή στην αντισφαίριση.....σελ.	9
2.3.1. Το γήπεδο.....σελ.	9
2.3.2. Κανονισμοί.....σελ.	12
2.3.3. Αθλητικές Διοργανώσεις.....σελ.	13
2.4. Τα τέσσερα μεγάλα τουρνουά- Grand Slams.....σελ.	15
2.4.4.1. Australian Open.....σελ.	15
2.4.4.2. Roland Garros.....σελ.	16
2.4.4.3. Wimbledon.....σελ.	17
2.4.4.4. US Open.....σελ.	18
III. ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ	
3.1. Αγωνιστική ‘ταυτότητα’ κορυφαίων αντισφαιριστών.....σελ.	20

3.1.1. Αθλητικές διακρίσεις παικτών αντισφαίρισης μέχρι το 2000.....σελ. 20	σελ. 20
3.1.2. Αθλητικές διακρίσεις παικτών αντισφαίρισης από το 2000 έως και σήμερα (2024)	σελ. 25

IV. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΚΟΡΥΦΑΙΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ

4.1. Η συμβολή των κορυφαίων παικτών αντισφαίρισης στον πολιτισμό...σελ. 31	σελ. 31
4.1.1. Andree Agassi Foundation	σελ. 31
4.1.2. Roger Federer Foundation	σελ. 32
4.1.3. Novak Djokovic Foundation	σελ. 36
4.1.4. Rafael Nadal Foundation.....σελ. 39	σελ. 39
4.1.5. Alexander Zverev Foundation.....σελ. 41	σελ. 41
4.1.6. Nick Kyrgios Foundation.....σελ. 42	σελ. 42
4.2. Ενέργειες κοινής ωφέλειας και αλληλεγγύης : διασώζοντας τον άνθρωπο και τιμώντας τον πολιτισμό	σελ. 44
4.3. Αθλητισμός και κοινωνία: θέτοντας τις βάσεις για ένα καλύτερο μέλλον.....σελ. 49	σελ. 49

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....σελ. 52

VI. ΠΗΓΕΣ.....σελ. 56

6.1. Βιβλιογραφία.....σελ. 56	σελ. 56
6.2. Δικτυογραφία.....σελ. 58	σελ. 58

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΑΟ (Australian Open): Αυστραλιανό Όπεν

ΑΤΡ : Association of Tennis Professionals

ΔΟΕ : Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή

GS (Grand Slam): Γκραν Σλαμ

ΙΤΦ : International Tennis Federetion

ΟΑ: Ολυμπιακοί Αγώνες

RG (Roland-Garros): Ρολαν Γκαροζ

US (US Open): Αμερικάνικο Όπεν

W (Wimbledon): Γουίμπλεντον

WTA : Women Tennis Association

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην πορεία εξέλιξης του ανθρώπου, εφόσον επιλύθηκαν βασικά ζητήματα επιβίωσης και ταυτόχρονα οργάνωσης στις κοινωνίες, υπήρξε περιθώριο ενασχόλησης με δραστηριότητες ψυχαγωγίας, μεταξύ αυτών και παιδιές. Οι παιδιές αποκτώντας κανόνες και προσδιοριζόμενες σε πλαίσιο συναγωνισμού και ανάδειξης του καλύτερου δημιούργησαν τα αγωνίσματα και τα αθλήματα (Γιαννάκης, 1998). Ένα άθλημα που σταδιακά, μετά την εμφάνισή του, έχει γίνει ιδιαίτερα δημοφιλές είναι και η αντισφαίριση (τένις). Με την πάροδο του χρόνου, η αντισφαίριση έχει βρει τη θέση της στον χώρο του αθλητισμού, αναδεικνύομενη από ένα εξειδικευμένο χόμπι σε ένα δημοφιλές άθλημα με παγκόσμια εμβέλεια (Robert J. Lake, 2019). Η δε παρατήρηση ότι η εξέλιξή της τα τελευταία χρόνια είναι ραγδαία και επηρεάζει διαφορετικούς τομείς τόσο του αθλητισμού όσο και γενικότερα του πολιτισμού, αποτέλεσε την αφετηρία για τη συγγραφή της παρούσας εργασίας.

1.1. Σκοπός και σημασία της έρευνας

Σκοπός της εργασίας είναι αφενός η καταγραφή των αθλητικών επιτευγμάτων κορυφαίων αντισφαιριστών και αφετέρου η εξέταση ενδεχόμενης δραστηριοποίησής τους, εκτός αθλητικών χώρων, με ευεργετικές δράσεις σε πεδία όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η παροχή ευκαιριών και διεξόδων σε ευάλωτες ομάδες, η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και η κατανόηση μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων, ώστε η δράση τους να αποκτά πολιτισμική συμβολή. Οι αθλητές που επιλέχθηκαν ήταν και εκείνοι που μπορούν να χαρακτηριστούν ως κορυφαίοι στο άθλημα της αντισφαίρισης, έχοντας κατακτήσει έναν σεβαστό αριθμό τίτλων μέσα στη σημαντική αθλητική τους σταδιοδρομία. Αθλητές ιδιαίτερα δημοφιλείς που οι οικονομικές τους απολαβές, τους παρείχαν την ευχέρεια να προβούν σε δράσεις κοινής ωφέλειας.

Η οργανωμένη καταγραφή του συνόλου των επιτυχιών των αθλητών, αναδεικνύει τη μοναδικότητά τους, μπορεί να αποτελέσει πηγή έμπνευσης για νέους αθλητές και να προωθήσει τη συμμετοχή τους στον αθλητισμό. Επίσης γίνεται αντιληπτό πώς οι κορυφαίοι αθλητές μέσω των επιτυχιών τους, μπορούν να αξιοποιήσουν τον αθλητισμό ως ένα πεδίο επίδρασης στον πολιτισμό. Ανακύπτει, έτσι, ένας γόνιμος προβληματισμός σχετικά με την πολυδιάστατη επιρροή του αθλητισμού σε θέματα ανθρωπισμού και βελτίωσης των συνθηκών ζωής.

1.2. Ερευνητικά ερωτήματα

Μετά τη συνοπτική παράθεση της εμφάνισης και εξέλιξης της αντισφαίρισης, θα απαντηθεί πώς οι αθλητές επηρέασαν και επηρεάστηκαν από την εξέλιξη του αθλήματος, ποιοι χαρακτηρίζονται ως κορυφαίοι, με συγκεκριμένα κριτήρια, και εν τέλει με ποιες αγωνιστικές διακρίσεις. Στη συνέχεια θα μελετηθεί αν οι συγκεκριμένοι αθλητές αξιοποίησαν την προβολή τους για να συμβάλλουν στη βελτίωση των συνθηκών ζωής σε τοπικό και εθνικό επίπεδο, σε ποια πεδία έδρασαν, με ποιες πρωτοβουλίες, αν και πώς επηρέασαν πολιτισμικά ανά τον κόσμο.

1.3. Οριοθετήσεις και περιορισμοί της έρευνας

Η αθλητική δράση των αθλητών που περιλαμβάνονται στην εργασία, χρονικά αντιστοιχεί στο διάστημα από την αρχή ενοποίησης της ερασιτεχνικής και επαγγελματικής αντισφαίρισης (1968) έως και την σημερινή εποχή. Ένας περιορισμός που προέκυψε σχετίζεται με το γεγονός ότι ορισμένοι αθλητές περιλήφθηκαν λόγω της αξιοσημείωτης πορείας τους στον αθλητισμό χωρίς να εμφανίζουν ισοδύναμη δραστηριοποίηση με ευεργετικές ενέργειες. Για αυτό τον λόγο κάποιοι αθλητές αναφέρονται και περιγράφονται ως κορυφαίοι αν και δεν εμφανίζουν δράση στο πεδίο της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και στη γενικότερη εξέλιξη του πολιτισμού με ενέργειες κοινής ωφέλειας.

1.4. Μεθοδολογία και Πηγές της έρευνας

Για τη συγγραφή της εργασίας, αρχικά πραγματοποιήθηκε καταγραφή των αθλητικών επιτυχιών των αντισφαιριστών. Στη συνέχεια παρατέθηκαν αναλυτικά τα στοιχεία αναφορικά με τις δράσεις τους εκτός αγωνιστικών χώρων και συντέθηκε η αξιολόγηση των ενεργειών τους και η πολιτισμική τους εμβέλεια.

Το υλικό που αξιοποιήθηκε προέρχεται από δευτερογενείς πηγές – μέσω αναζήτησης με λέξεις κλειδιά κατά περίπτωση, π.χ. στο Google scholar– συγγράμματα και άρθρα αθλητικής ιστορίας. Επίσης από επίσημους ιστότοπους, όπως η ιστοσελίδα της ATP Tour καθώς και των διαδικτυακών τόπων των αντισφαιριστών και των ιδρυμάτων τους, περιεχόμενο από την εγκυκλοπαίδεια Britannica αναφορικά με συγκεκριμένα λήμματα όπως και συναφή άρθρα από τον έντυπο και ηλεκτρονικό δημοσιογραφικό τύπο.

Η εργασία διακρίνεται σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα γίνεται αναφορά στην εμφάνιση του αθλήματος της αντισφαίρισης και σε στοιχεία-βασικές γνώσεις που σχετίζονται με το άθλημα της αντισφαίρισης, όπως τους ιδιαίτερους κανονισμούς, τα πρωταθλήματα που διεξάγονται και την σημαντικότητα αυτών. Στη δεύτερη ενότητα παρατίθενται οι κορυφαίοι αθλητές αντισφαίρισης και τα αθλητικά επιτεύγματα αυτών, ώστε να δικαιολογηθεί και ο καθορισμός τους ως κορυφαίοι. Στην τρίτη και τελευταία ενότητα εξετάζεται αν οι αθλητές δραστηριοποιήθηκαν σε πεδία όπως η εκπαίδευση, η υγεία, η στήριξη εύάλωτων πληθυσμών, αφυπνίζοντας ίσως και σε ζητήματα κοινωνικής συνοχής μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων, μέσω της δημιουργίας οργανώσεων και δράσεων σε όλο τον κόσμο.

1.5. Διευκρίνιση όρων

Κρίνεται σκόπιμο να διευκρινιστεί το περιεχόμενο της έννοιας ‘πολιτισμική συμβολή’, η οποία περιλαμβάνει την ενέργεια του συμβάλλω, τη συμμετοχή στην επίτευξη ενός κοινού σκοπού με τη μορφή υλικής, πνευματικής ή ηθικής βοήθειας (Λεξικό Πύλη, 2008).

Στην παρούσα εργασία θα μελετηθεί αν οι κορυφαίοι αθλητές της αντισφαίρισης ενήργησαν με δράσεις που ανήκουν, αναφέρονται και προάγουν τον πολιτισμό· με πρωτοβουλίες που αναπτύσσουν και ενισχύουν μία κοινωνία μέσω της προσφοράς και της καινοτομίας, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία ενώ ενισχύουν τη συνοχή με επίκεντρο τον άνθρωπο.

II. Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΑ

2.1. Η εμφάνιση του αθλήματος της αντισφαίρισης

Παιδιά με τη χρήση μπάλας εντοπίζονται στην αρχαία Αίγυπτο (περ. 2400 π.Χ.) ενώ ο Όμηρος στην Οδύσσεια (Οδ. 6.110-111) περιγράφει την άφιξη του Οδυσσέα στο νησί των Φαιάκων τη στιγμή που η Ναυσικά έπαιζε με τις υπηρέτριες παιγνίδι με μπάλα (Μουρατίδης, 2024). Η μπάλα δεν είχε την μορφή της σημερινής, αποτελούνταν από κομμάτια υφάσματος, μαλλιού, φελλού, ξύλου ή δέρματος. Έπρεπε όμως να περάσουν αρκετοί αιώνες ώστε τα αθλήματα με μπάλα να εξελιχθούν περαιτέρω. Η δραστηριότητα που θεωρήθηκε πρόδρομος της σημερινής αντισφαίρισης αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στα μέσα του 12^{ου} αιώνα στο Παρίσι. Αρχικά παιζόταν στις αυλές μοναστηριών από τους μοναχούς που ζούσαν εκεί χωρίς να υπάρχουν ιδιαίτεροι κανόνες (Gillmeister, 2017). Υπάρχουν αναφορές πως παιζόταν με αρκετούς παίκτες από την κάθε πλευρά, χωρίς να υπάρχουν ιδιαίτεροι περιορισμοί. Οι αριστοκράτες που σπούδασαν και έλαβαν την εκπαίδευσή τους στα μοναστήρια μετέφεραν το άθλημα στα αρχοντικά τους με αποτέλεσμα να υπάρξει μια ταχεία εξάπλωση. Η αντισφαίριση απέκτησε δημοτικότητα μεταξύ των κυρίαρχων τάξεων σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες. Οι ευγενείς, συμπεριλαμβανομένων των μοναρχών και άλλων μελών των βασιλικών αυλών, αγκάλιασαν την αντισφαίριση ως μορφή ψυχαγωγίας και την αντιμετώπισαν ως μέσο κοινωνικοποίησης. Καθώς το παιχνίδι συνδέθηκε με την ανώτερη κοινωνική τάξη, εξελίχθηκε σε μια δραστηριότητα που δεν παιζόταν μόνο για αναψυχή αλλά και ως σύμβολο κοινωνικής θέσης. Η μετάβαση από ένα παιχνίδι που έπαιζαν οι απλοί άνθρωποι σε μια δραστηριότητα που συνδέεται με την αριστοκρατία έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ανύψωση του αθλήματος από την ταπεινή καταγωγή του σε ένα άθλημα που σχετίζεται με τα υψηλότερα κλιμάκια της κοινωνίας (Robert J. Lake, 2019). Έτσι, πολύ γρήγορα το άθλημα της αντισφαίρισης κατείχε βασικό ρόλο στην εκπαίδευση των βασιλέων. Στην αρχή υπήρχε η δυνατότητα οι παίκτες είτε να κλωτσούν την μπάλα είτε να την

χτυπούν με την παλάμη τους. Ο δεύτερος τρόπος ήταν αυτός που προτιμήθηκε και για αυτό τον λόγο αρχικά ονομάστηκε «jau de raumme», δηλαδή ‘το παιχνίδι της παλάμης’. Αρχικά στο παιχνίδι συμμετείχαν και τα πλαϊνά σημεία του χώρου καθώς η μπάλα μπορούσε να αναπηδήσει σε κάποιο από αυτά και να συνεχίζεται κανονικά το παιχνίδι (Gillmeister,2017).Τόσο η εμφάνιση της ρακέτας όσο και του φιλέ έγιναν πολύ αργότερα, περίπου το 16^ο αιώνα (Gillmeister,2017). Το άθλημα στον Μεσαίωνα ονομάστηκε ‘Real Tennis’ και παιζόταν σε κλειστούς χώρους (Britannica,2017). Η αντισφαίριση στον μεσαίωνα ήταν ομαδικό άθλημα καθώς οι ομάδες αποτελούνταν κατά κύριο λόγο από τρία άτομα, ενώ υπήρχαν και περιπτώσεις που η ομάδα αποτελούνταν από πέντε, έξι ή και παραπάνω παίκτες.

Η λέξη ‘τένις’ πιθανότατα προέρχεται από την γαλλική λέξη ‘tenez’ που σημαίνει ‘κράτα’ στην προστακτική, η οποία χρησιμοποιούνταν από τον παίκτη που σέρβιρε για να προειδοποιήσει τον αντίπαλο ότι ξεκινάει ο πόντος (Γρίβας, 2015). Από την Γαλλία το άθλημα εξαπλώθηκε και στην Αγγλία, την Ισπανία και την Γερμανία πιθανά από τους Γάλλους ιππότες (Γρίβας, 2015). Στην Αγγλία η αντισφαίριση ξεκίνησε ως μια ενασχόληση των ευγενών στις αρχές της δεκαετίας του 1870 και αρχικά εξυπηρετούσε στην αγγλική κοινωνία αποκλειστικά την ανώτερη και μεσαία τάξη (Robert J. Lake, 2019). Ακόμη, η ορολογία του αθλήματος προέρχεται από γαλλικές λέξεις, παράδειγμα αποτελούν οι όροι ‘deuce’ και ‘love’. Στην πρώτη περίπτωση ο όρος χρησιμοποιείται όταν το σκορ βρίσκεται στο 40-40 και υιοθετήθηκε από την λέξη ‘a deux’, που σήμαινε ότι ο παίκτης βρίσκεται δυο πόντους μακριά είτε από το να κερδίσει το game είτε από το να το χάσει (Gillmeister,2017). Ο δεύτερος όρος ‘love’ λέγεται ότι προέρχεται από την γαλλική λέξη ‘l’ oleul’ που σημαίνει αυγό και χρησιμοποιείται όταν το σκορ στο game είναι μηδέν για κάποιον από τους δύο παίκτες. Η εξέλιξη του αθλήματος είχε ως αποτέλεσμα την δημιουργία πολλών γηπέδων σε διάφορες χώρες, για παράδειγμα το 1600 στο Παρίσι υπήρχαν 250 γήπεδα, ενώ στο Λονδίνο 14. Λόγω της Γαλλικής Επανάστασης , των Ναπολεόντειων πολέμων και του Αγγλικού Εμφυλίου σταδιακά η τεράστια απήχηση που είχε το ‘Real Tennis’ εξασθένησε. Τα γήπεδα μειώθηκαν στο Παρίσι από 113 το 1657 σε 13 το

1783(Γρίβας, 2015). Μετά από την παρακμή του αθλήματος το 1874 ο Άγγλος αξιωματικός, Walter Clopton Wingfield, θέσπισε τους πρώτους γραπτούς κανονισμούς και ονόμασε το άθλημα ‘Σφαιριστική’ (sphéristique). Τότε η παρακμή του αθλήματος έδωσε την θέση της σε ένα νέο κεφάλαιο για την αντισφαίριση. Το άθλημα όμως γρήγορα μετονομάστηκε σε ‘Lawn Tennis’ αφού παιζόταν σε γήπεδα με χλόη (Πάπυρος Larousse Britannica, 2006).

2.2. Ανάπτυξη του αθλήματος

Η ώθηση για την ανάπτυξη και διάδοση του αθλήματος της αντισφαίρισης δόθηκε το 1968, όταν εδραιώθηκε η λεγόμενη ‘Open Era’, κατά την οποία στα πρωταθλήματα είχαν δικαίωμα συμμετοχής τόσο ερασιτέχνες όσο και επαγγελματίες αθλητές, που έως τότε αγωνίζονταν ξεχωριστά (Bruce et al, 1999). Το 1874 δημιουργήθηκε η πρώτη λέσχη τένις με το όνομα Leamington Tennis Club (“History of tennis”, 2007).

Το 1887 πραγματοποιήθηκε το πρώτο πρωτάθλημα ανδρών, Wimbledon Championship, στο All England Croquet and Lawn Tennis Club. Συμμετείχαν 22 άνδρες και η επιφάνεια που αγωνίστηκαν ήταν το γρασίδι (Lorge et al, 1999). Έναν χρόνο αργότερα δημιουργήθηκε η Βρετανική Ομοσπονδία – British Lawn Tennis Association (LTA) το 1888. Είχε ήδη δημιουργηθεί και η Αμερικάνικη Ομοσπονδία το 1881. Τον ίδιο χρόνο πραγματοποιήθηκε και το πρώτο Αμερικάνικο τουρνουά που ονομάστηκε Us Open (Γρίβας, 2015). Η επιφάνεια ήταν πάλι το γρασίδι.

Το πρώτο γαλλικό τουρνουά, το Roland Garros, διεξήχθη το 1891 σε χώμα με ιδιαιτερότητα την συμμετοχή μόνο Γάλλων παικτών (Γρίβας,2015). Στην Αυστραλία η ίδρυση της ομοσπονδίας καθυστέρησε σε σχέση με τις άλλες χώρες, ιδρύθηκε το 1905 και το πρώτο Αυστραλιανό Πρωτάθλημα (Australian Open, AO) διεξήχθη το ίδιο έτος. Τα τέσσερα παραπάνω τουρνουά θεωρούνται μέχρι και σήμερα τα τέσσερα μεγάλα τουρνουά- Grand Slams.

Το 1896 υπήρξε καθοριστική χρονιά για τον αθλητισμό με την τέλεση των Πρώτων Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα των

αγώνων περιλάμβανε αγωνίσματα στίβου, άρση βαρών, πάλη, γυμναστική, κολυμβητικούς αγώνες, σκοποβολή, ξιφασκία, ποδηλατικούς αγώνες και την κατηγορία των αθλητικών παιδιών με την αντισφαίριση ως το μόνο άθλημα με μπάλα (Γιαννάκης, 2002). Το άθλημα της αντισφαίρισης υπήρχε σε κάθε Ολυμπιάδα μέχρι και το 1924, ώσπου μια διαφωνία μεταξύ της ITF (International Tennis Federation) και της ΔΟΕ (Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή) οδήγησε στην απομάκρυνση του αθλήματος από τους ΟΑ. Η αντισφαίριση εντάχθηκε ξανά στο πρόγραμμα των ΟΑ το 1988 στην Σεούλ (Μουρατίδης, 2024).

Η διάδοση της αντισφαίρισης δεν σταμάτησε εκεί αφού το 1913 ιδρύθηκε η Διεθνής Ομοσπονδία Αντισφαίρισης – International Lawn Tennis Federation (ILTF), με έδρα το Παρίσι και με μέλη δεκαπέντε χώρες (Γρίβας, 2015). Στην συνέχεια μετονομάστηκε σε ITF, και το όνομα αυτό παραμένει μέχρι και σήμερα. Το 1900 πραγματοποιήθηκε και το πρώτο τουρνουά μεταξύ χωρών στη Βοστώνη και αφορούσε μόνο άνδρες αθλητές. Οι δύο χώρες που συμμετείχαν ήταν η Αγγλία και η Αμερική, με νικήτρια την δεύτερη. Το παγκόσμιο αυτό πρωτάθλημα Ανδρών αρχικά ονομάστηκε International Lawn Tennis Challenge. Στην συνέχεια μετονομάστηκε σε Davis Cup προς τιμήν του δημιουργού του, Dwight F. Davis. Το τουρνουά πραγματοποιείται μέχρι και σήμερα με την συμμετοχή 155 χωρών (“Davis Cup”, nd).

Το 1972 ιδρύθηκε και η Association of Tennis Professionals (ATP). Η αντίστοιχη ομοσπονδία των γυναικών ιδρύθηκε έναν χρόνο αργότερα, το 1973, και ονομάστηκε Women Tennis Association (WTA). Η ATP και η ITF αρχικά ήταν δύο διαφορετικοί οργανισμοί, που το 1978 συγχωνεύτηκαν. Η ITF μέχρι και σήμερα είναι υπεύθυνη για την διοργάνωση των GS, των ΟΑ, του Davis Cup και του ITF World Tennis Tour. Από την άλλη η ATP είναι υπεύθυνη για την διοργάνωση των: ATP Masters 1000, ATP 500, του ATP 250 και του ATP Cup (Lorge et al, 1999). Όσον αφορά την ελληνική ομοσπονδία, ιδρύθηκε το 1938, ονομάστηκε ΕΦΟΑ (Ελληνική Φίλαθλη Ομοσπονδία Αντισφαίρισης) με δέκα ιδρυτικά μέλη (Γρίβας, 2015).

2.3. Εισαγωγή στην αντισφαίριση

2.3.1. Το γήπεδο

Οι διαστάσεις ενός γηπέδου αντισφαίρισης είναι 8,23 x 23,77 μέτρα και 10,97 x 23,77 μέτρα για αγώνες μονού και διπλού αντίστοιχα. Το ύψος του φιλέ είναι 0,914 εκ. στο κέντρο και 1,07 μέτρα στις άκρες (Lorge et al, 1999). Ο ελάχιστος απαιτούμενος χώρος για επίσημες διεθνείς διοργανώσεις είναι 6,40 μέτρα πίσω από την κάθε βασική γραμμή και 3,66 μέτρα από κάθε πλάγια γραμμή του Διπλού. Το πλάτος των γραμμών του γηπέδου κυμαίνεται από 2,5 εκ – 5 εκ., εκτός από τη βασική γραμμή, η οποία μπορεί να έχει πλάτος έως 10 εκ. Όλες οι γραμμές έχουν ομοιόμορφο χρώμα. Με την σταδιακή εξέλιξη του αθλήματος η ITF υιοθέτησε την πρακτική που ονομάστηκε ‘Play and Stay’. Επιτακτική ανάγκη για την υλοποίηση του “play and stay” ήταν και η δημιουργία διαφορετικών γηπέδων που ονομάστηκαν εισαγωγικά. Τα γήπεδα αυτά είχαν τροποποιημένες διαστάσεις, διαφορετικό ύψος φιλέ και χρησιμοποιούνταν και διαφορετική μπάλα. Η εμφάνισή τους έγινε για την διευκόλυνση των μικρότερων ηλικιών αλλά και των αρχαρίων παικτών. Τα εισαγωγικά γήπεδα χωρίζονται σε 3 διαφορετικές κατηγορίες. Η πρώτη κατηγορία είναι το κόκκινο γήπεδο, με διαστάσεις 11 μέτρα μήκος επί 5-6 μέτρα πλάτος, ύψος φιλέ 80 εκατοστά και την χρήση της κόκκινης μπάλα. Πέρα από την τροποποίηση των διαστάσεων και η μπάλα διαδραματίζει έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες διαφοροποίησης των εισαγωγικών γηπέδων, καθώς η κόκκινη μπάλα για παράδειγμα αναπηδά 75% πιο αργά από την κανονική. Το κόκκινο γήπεδο αφορά παιδιά ηλικίας 4 έως 8 ετών και αρχάριους ενήλικες. Καθώς η ηλικία και το επίπεδο προχωρούν από το κόκκινο γήπεδο οι ασκούμενοι προχωρούν στην δεύτερη κατηγορία εισαγωγικών γηπέδων, τα πορτοκαλί. Το πορτοκαλί γήπεδο έχει διαστάσεις 18 μέτρα μήκος, 6,5 - 8,23 μέτρα πλάτος και ύψος φιλέ 80-91 εκατοστά. Η μπάλα που χρησιμοποιείται είναι η πορτοκαλί, η αναπήδησή της είναι 50% πιο αργή από την κανονική μπάλα και οι ηλικίες που αφορά είναι τα παιδιά από 7 ετών και πάνω και οι αρχάριοι. Τελευταίο στάδιο πριν την κίτρινη- κανονική μπάλα είναι το

πράσινο γήπεδο με την πράσινη μπάλα που αναπηδά 25% πιο αργά από την κανονική. Οι διαστάσεις είναι ίδιες με του κανονικού γηπέδου δηλαδή 23,77 μέτρα μήκος και 8,23 - 10,97 μέτρα πλάτος (μονό και διπλό αντίστοιχα) και το φιλέ 0,914 στο κέντρο και 1,07 μέτρα στις άκρες. Οι ηλικίες που αφορά είναι από 9 ετών και άνω και οι αρχάριοι και ελαφρώς προχωρημένοι ενήλικες (Γρίβας,2015).

Όσον αφορά τα γήπεδα οι πιο διαδεδομένες επιφάνειες είναι το φυσικό γρασίδι (grass), το τεχνητό γρασίδι (χλοοτάπητας), το χώμα (clay) και το σκληρό (hard). Σε αυτές τις επιφάνειες διεξάγονται και όλα τα πρωταθλήματα εθνικά και παγκόσμια μέχρι και σήμερα. Το καθένα από αυτά παρουσιάζει διαφορετικά χαρακτηριστικά στο παιχνίδι, που επηρεάζουν άμεσα το αποτέλεσμα. Το στυλ παιχνιδιού του κάθε παίκτη τον κάνει είτε να πλεονεκτεί είτε να μειονεκτεί σε σχέση με τον αντίπαλο στην εκάστοτε επιφάνεια. Τα χωμάτινα γήπεδα προσφέρουν την καλύτερη περίπτωση γηπέδου αντισφαίρισης αναφορικά με την επίδραση της επιφάνειας με το ανθρώπινο σώμα. Στην χωμάτινη επιφάνεια οι κραδασμοί απορροφώνται πολύ περισσότερο σε σύγκριση με τις υπόλοιπες επιφάνειες, γεγονός που τις καθιστά φιλικότερες στο ανθρώπινο σώμα καθώς προκαλεί λιγότερους τραυματισμούς στους παίκτες ή αθλητές στα κάτω άκρα (π.χ. γόνατο, αστράγαλος). Για τον ίδιο λόγο κρίνονται κατάλληλες για κάθε ηλικία, από την παιδική, διότι δεν επιδρά αρνητικά στην σκελετική ανάπτυξη του σώματος μέχρι και την μεγαλύτερη ηλικία καθώς δεν συνδράμει σε μεγαλύτερη φθορά των αρθρώσεων. Θα πρέπει βέβαια να επισημάνουμε το μεγάλο κόστος και την πολύπλοκη διαδικασία συντήρησης της συγκεκριμένης επιφάνειας, η οποία είναι αναγκαίο να συντηρείται σωστά με το απαραίτητο βρέξιμο, στρώσιμο και τη συμπίεση. Αν η παραπάνω διαδικασία δεν τηρηθεί σωστά ή παραλείπεται συστηματικά τότε τα παραπάνω οφέλη μετατρέπονται σε μειονεκτήματα. Ο συγκεκριμένος τύπος γηπέδου είναι ιδιαίτερα διαδεδομένος στην Ευρώπη και στη Λατινική Αμερική (Tennis24, 2019). Τα χωμάτινα γήπεδα κατασκευάζονται από θρυμματισμένη πέτρα σχιστόλιθου ή τούβλο και άλλα αδέσμευτα ορυκτά. Υπάρχουν δύο τύποι χωμάτινων γηπέδων, ο πρώτος είναι και ο πιο δημοφιλής στην Ευρώπη και τη Λατινική Αμερική και δημιουργείται από κόκκινο χώμα.

Στον συγκεκριμένο τύπο γηπέδου διεξάγεται και το RG. Ο δεύτερος τύπος χωμάτων γηπέδων και τα λιγότερο διαδεδομένα είναι κατασκευασμένα από θρυμματισμένο μεταβασάλτη που ολοκληρώνεται με πράσινο άργιλο. Στην επιφάνεια του χώματος η μπάλα αναπηδά ψηλότερα και έτσι ευνοείται το αργό παιχνίδι με τους παίκτες που διακρίνονται σε αυτήν να είναι οι πιο αμυντικοί (Utathya Nag, 2022). Τα χτυπήματα που συνήθως εκτελούνται χαρακτηρίζονται από έντονες περιστροφές (τοπσπιν), γίνονται πολλά ντροπ σοτ και όχι τόσα ανεβάσματα στο φιλέ, διότι ο αντίπαλος έχει πολύ χρόνο να αντιδράσει λόγω της αργής επιφάνειας το χώματος (Γρίβας, 2015).

Συνεχίζοντας, η επόμενη επιφάνεια είναι το γρασίδι. Το γρασίδι αποτελεί την πιο παλιά μορφή επιφάνειας, καθώς παλαιότερα η πλειοψηφία των πρωταθλημάτων διοργανώνονταν μόνο σε γρασίδι. Η συγκεκριμένη επιφάνεια όμως στις μέρες μας είναι ιδιαίτερα σπάνια, λόγω του μεγάλου κόστους συντήρησης της(κούρεμα του γκαζόν και πότισμα). Μια ακόμη αρνητική πτυχή της συγκεκριμένης επιφάνειας είναι πως καθυστερεί να στεγνώσει, οπότε δυσκολεύει τόσο την διεξαγωγή αγώνων όσο και της προπόνησης (Tennis24, 2019). Στο γρασίδι διακρίνονται παίκτες με δυνατά, φλατ χτυπήματα και αποτελεσματικά σερβίς και βολέ, καθώς το γήπεδο είναι γρήγορο (Utathya Nag, 2022).

Μια ακόμη επιφάνεια είναι το τεχνητό – συνθετικό γρασίδι. Είναι το πιο κοντινό στο φυσικό γρασίδι απλώς εμπλουτίζεται με χαλαζιακή άμμο. Λόγω της ειδικής άμμου με την οποία γεμίζεται ο συνθετικός χλοοτάπητας το γήπεδο δεν λασπώνει μετά την βροχή, ούτε απαιτείται συντήρηση της επιφάνειας. Η τοποθέτηση των συγκεκριμένων γηπέδων γίνεται με πολύ εύκολο τρόπο και σε συνδυασμό με το χαμηλό κόστος συντήρησης τα καθιστά μια συχνή και διαδεδομένη λύση (Tennis24, 2019).

Τελευταίο είδος επιφάνειας είναι η σκληρή που είναι ίσως η πιο διαδεδομένη σε όλο τον κόσμο. Η σκληρή επιφάνεια είναι τόσο δημοφιλής καθώς έχει την λιγότερη δυνατή συντήρηση με το κόστος της να είναι σημαντικά μικρότερο σε σχέση με όλες τις υπόλοιπες επιφάνειες. Τα τελευταία χρόνια λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας ακόμα και οι σκληρές επιφάνειες στρώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να απορροφούν κραδασμούς και να μην προκαλούν τόσους τραυματισμούς

όσους προκαλούσαν πιο παλιά. Συνδυάζουν λοιπόν τόσο την ανθεκτικότητα όσο και το χαμηλό κόστος επιβάρυνσης, τα σκληρά γήπεδα είναι πιο γρήγορα από τα χωμάτινα αλλά πιο αργά από τα γήπεδα από γρασίδι. Γι' αυτό τον λόγο οι παίκτες που ευνοούνται από τα σκληρά γήπεδα είναι εκείνοι που παίζουν γρήγορο παιχνίδι με φλατ χτυπήματα χωρίς περιστροφές. Έχουν δυνατό σερβίς και αποτελεσματικό βολέ (Tennis24,2019). Τα GS, US Open και Australian Open παίζονται αυτήν τη στιγμή σε σκληρά γήπεδα (Utathya Nag, 2022).

2.3.2.Κανονισμοί

Το άθλημα της αντισφαίρισης περιέχει τρία διαφορετικά αγωνίσματα: το Μονό Ανδρών- Γυναικών, το Διπλό και το Μεικτό. Όλα τα αγωνίσματα έχουν ίδιο τρόπο μέτρησης, που περιέχει τα games και τα set. Σε κάθε game ο τρόπος μέτρησης των πόντων είναι: 0-15,0-30, 0-40, game· άρα οι πόντοι που πρέπει να κερδηθούν είναι τέσσερις (Lorge et al, 1999). Είναι γνωστό πως αρχικά η μέτρηση γινόταν 15,30,45 έχοντας ως βάση τους δείκτες του ρολογιού αλλά αυτό στην πορεία προς διευκόλυνση άλλαξε. Αν το σκορ φτάσει στο 40-40 (ισοπαλία) υπάρχουν δύο τρόποι μέτρησης ανάλογα με τους κανονισμούς του εκάστοτε τουρνουά: είτε ο παίκτης για να κερδίσει το game να πρέπει να κερδίσει δύο πόντους συνεχόμενους (με πλεονέκτημα, advantage game). Ο άλλος τρόπος είναι η μέθοδος μέτρησης χωρίς πλεονέκτημα (No ad scoring method) στην οποία ο επόμενος πόντος μετά την ισοπαλία καθορίζει τον νικητή του game.

Ένα set λήγει στα 6 games με την προϋπόθεση ότι υπάρχουν δυο games διαφορά (π.χ. 6-4). Αν χρειασθεί, το set παρατείνεται, μέχρι να επιτευχθεί αυτή η διαφορά. Όταν το σκορ φτάσει στο 6-6 τότε δεν συνεχίζεται μέχρι τα 8 games αλλά παίζεται ένα καθοριστικό tie- break στους επτά πόντους με την προϋπόθεση ότι ο νικητής έχει δύο πόντους διαφορά από τον αντίπαλο, αν δεν έχει τότε συνεχίζεται μέχρι να επιτευχθεί.

Στα περισσότερα πρωταθλήματα ανδρών - γυναικών ο αγώνας τελειώνει με την νίκη δύο set (best of three) ενώ υπάρχουν ορισμένοι αγώνες Μονού Ανδρών που για την νίκη απαιτούνται τρία νικηφόρα set (best of five) (Γρίβας, 2015).

Γενικότεροι κανόνες που ισχύουν είναι πως το σέρβις είναι το εναρκτήριο χτύπημα, ξεκινά πάντα από δεξιά και γίνεται εναλλάξ από την κάθε πλευρά. Σε κάθε game κάνει σέρβις ο ίδιος παίκτης και το σερβίς αλλάζει στο επόμενο game. Το σέρβις πρέπει να καταλήξει στο διαγώνιο service box και ο παίκτης έχει δύο ευκαιρίες να τοποθετήσει το σερβίς εντός των ορίων. Αν δεν το καταφέρει τότε χάνει τον πόντο και η ορολογία που χρησιμοποιείται είναι το double fault, δηλαδή διπλό λάθος (Lorge et al, 1999).

Στο tie- break ο παίκτης που είναι η σειρά του να σερβίρει ξεκινά από δεξιά, στον επόμενο πόντο το σερβίς γίνεται από τον αντίπαλο παίκτη για δύο συνεχόμενους πόντους και στην συνέχεια η αλλαγή γίνεται ανά δύο πόντους. Γενικότερα ένας παίκτης χάνει πόντο όταν επιστρέψει την μπάλα εκτός των ορίων του γηπέδου ή δεν καταφέρνει να περάσει το δίχτυ. Επίσης απώλεια πόντου υπάρχει όταν η μπάλα αναπηδήσει πάνω από μια φορές προτού την χτυπήσει ο παίκτης. Ακόμη απαγορεύεται η ρακέτα ή οποιοδήποτε μέρος του σώματος να ακουμπήσει το δίχτυ ή να υπάρξει διπλή επαφή της μπάλας με την ρακέτα. Τόσο οι μπάλες όσο και οι ρακέτες που χρησιμοποιούνται σε κάθε τουρνουά έχουν πρώτα εγκριθεί από την Διεθνή Ομοσπονδία Αντισφαίρισης (ITF). Το χρώμα αρχικά της μπάλας ήταν το άσπρο, όμως με την αναμετάδοση των αγώνων από την τηλεόραση αυτό έπρεπε να αλλάξει για να είναι ευδιάκριτη για τους τηλεθεατές. Έτσι το 1972 εισήχθη η κίτρινη μπάλα (Γρίβας, 2015).

2.3.3.Αθλητικές Διοργανώσεις

Η διοργάνωση των περισσότερων ανδρικών πρωταθλημάτων υπάγεται στην ATP. Υπάρχουν βέβαια και άλλες ομοσπονδίες, όπως η ITF, που διοργανώνει και εκείνη πρωταθλήματα ανδρών. Η ITF διοργανώνει τα GS, τους OA και τα Davis Cup (Lorge et al, 1999). Η ATP από την άλλη είναι υπεύθυνη για την διοργάνωση του ATP Tour, που περιλαμβάνει μια σειρά πρωταθλημάτων και ταυτόχρονα καθορίζει και την κατάταξη των ανδρών (ATP rankings). Ακόμη είναι υπεύθυνη για την διοργάνωση του ATP Challenger Tour, το οποίο είναι μια σειρά πρωταθλημάτων που αναφέρεται σε ένα επίπεδο πιο χαμηλό σε σχέση με το ATP

Tour, καθώς και για το ATP Champions Tour που αναφέρεται στους ηλικιακά μεγαλύτερους παίκτες. Το ATP Tour περιλαμβάνει τα εξής πρωταθλήματα: ATP Masters 1000, ATP 500, ATP 250 και το United Cup (ATP Tour, nd). Το καθένα από τα παραπάνω τουρνουά δίνει στους παίκτες συγκεκριμένους βαθμούς. Τα τουρνουά που δίνουν τους περισσότερους βαθμούς άρα και το μεγαλύτερο κύρος στους νικητές είναι τα τέσσερα Grand Slams, καθώς δίνουν 2.000 βαθμούς στον νικητή και 1.200 στον άλλον φιναλίστ. Στα υπόλοιπα τουρνουά που χωρίζονται σε 1000αρια, 500άρια και 250άρια το νούμερο υποδεικνύει και τους βαθμούς που λαμβάνει ο νικητής (Γρίβας, 2015). Κατά την διάρκεια μιας αγωνιστικής σεζόν διοργανώνονται εννέα πρωταθλήματα ATP Masters 1.000, δεκατρία ATP 500 και τριάντα οχτώ ATP 250 (2023). Στο τέλος της χρονιάς, τον Νοέμβριο κάθε έτους διοργανώνεται και το τελευταίο τουρνουά της σεζόν, το οποίο ονομάζεται ATP Finals και διοργανώθηκε για πρώτη φορά το 1970 (ATP Tour, nd). Αρχικά το όνομα του τουρνουά διέφερε καθώς έφερε το όνομα «Masters Grand Prix». Στο συγκεκριμένο τουρνουά μπορούν να λαμβάνουν μέρος μόνο οι 8 καλύτεροι σύμφωνα με την παγκόσμια κατάταξη και ο τρόπος διεξαγωγής του πρωταθλήματος διαφέρει από τα υπόλοιπα τουρνουά. Συγκεκριμένα, οι παίκτες χωρίζονται σε δύο ομάδες (groups), που η κάθε ομάδα αποτελείται από 4 παίκτες. Οι παίκτες ακολουθούν το σύστημα round-robin, κατά το οποίο όλοι παίζουν με όλους. Οι δύο πρώτοι από την κάθε ομάδα προκρίνονται στην ημιτελική φάση και αγωνίζονται χιαστί μεταξύ τους, οι νικητές προκρίνονται στον τελικό. (Γρίβας,2015). Η τοποθεσία του συγκεκριμένου τουρνουά δεν είναι σταθερή, για πολλά χρόνια από το 2009 έως το 2020 το τουρνουά λάμβανε χώρα στο Λονδίνο, από το 2021 έως το 2025 έχει ανακοινωθεί η νέα τοποθεσία, το Τορίνο (ATP Tour, nd). Όσον αφορά την γυναικεία αντισφαίριση το πρωτάθλημα ονομάζεται WTA Finals και οι κανόνες διεξαγωγής του δεν διαφέρουν από των ανδρών. Εκτός από τα ατομικά τουρνουά διοργανώνονται και παγκόσμια ομαδικά πρωταθλήματα, για τους άνδρες με το πιο σπουδαίο να ονομάζεται Davis Cup. Οι ΗΠΑ κατέχουν σήμερα το ρεκόρ με τις περισσότερες νίκες στη διοργάνωση, έχοντας κερδίσει 32 Κύπελλα. Αντίστοιχη διοργάνωση υπάρχει και στην γυναικεία αντισφαίριση και ονομάζεται Fed Cup (Davis Cup, nd).

2.3.4. Τα τέσσερα μεγάλα τουρνουά Grand Slams

Τα πιο σπουδαία πρωταθλήματα στην ATP, αλλά και στην WTA θεωρούνται τα τέσσερα Grand Slams. Υπάρχουν ορισμένες θεωρίες για την σημασία των όρων, grand slam. Αν κάποιος τενίστας καταφέρει να κερδίσει μέσα σε μια χρονιά και τα τέσσερα αυτά πρωταθλήματα, να κάνει δηλαδή το 4 στα 4, τότε θεωρείται ότι πετυχαίνει το «grand slam» για την συγκεκριμένη σεζόν (Britannica Dictionary, nd). Αναγνωρίζεται πως τα συγκεκριμένα πρωταθλήματα ονομάστηκαν έτσι διότι ο όρος “slam” σημαίνει «αυτός που κερδίζει τα πάντα». Επομένως η κατάκτηση τους σηματοδοτεί την ύψιστη διάκριση και δίνει την δόξα που κάθε αθλητής αποζητά στην καριέρα του. Τα τέσσερα αυτά πρωταθλήματα διοργανώνονται σε διαφορετικές επιφάνειες. Το σύστημα μέτρησης διαφέρει των υπολοίπων πρωταθλημάτων, αφού οι άνδρες αγωνίζονται στα 3 νικηφόρα σετ (Γρίβας,2015).

2.3.4.1. Australian Open

Το Australian Open, είναι το πρώτο GS της χρονιάς που διοργανώνεται στην Μελβούρνη της Αυστραλίας, πάντοτε τις δύο τελευταίες εβδομάδες του Ιανουαρίου. Η επιφάνεια αρχικά που διεξάγονταν από την πρώτη χρονιά που διοργανώθηκε το 1905 έως και το 1987 ήταν το γρασίδι. Στην συνέχεια, το 1988, η επιφάνεια άλλαξε σε σκληρή (Britannica, 1998). Ήταν και το πρώτο τουρνουά που εισήγαγε τα κλειστά γήπεδα. Τα χρηματικά έπαθλα ανδρών– γυναικών είναι ισάξια. Οι αθλητές το 2023 μοιράστηκαν ένα χρηματικό έπαθλο-ρεκόρ για το συγκεκριμένο GS, το ποσό των 76,5 εκατομμυρίων δολαρίων, ποσό μάλιστα αυξημένο κατά 3,4% σε σχέση με της προηγούμενης χρονιάς. Το έπαθλο του ΑΟ έχει αυξηθεί περισσότερο από 321% τα τελευταία 20 χρόνια, αφού ξεκίνησε από τα 18,18 εκατομμύρια δολάρια. Ο νικητής, Μονού ανδρών και γυναικών συγκεκριμένα το 2023 έλαβε το ποσό των 2.975.000 εκατομμυρίων δολαρίων έκαστος (Ausopen, 2022). Η σκληρή επιφάνεια που διεξάγεται το πρωτάθλημα ευνοεί το γρήγορο παιχνίδι, καθώς η μπάλα αναπτύσσει μεγαλύτερη ταχύτητα λόγω του υλικού που είναι κατασκευασμένα τα σκληρά γήπεδα. (Australian Open,

nd). Στους άνδρες ο αθλητής που κατέχει τους περισσότερους τίτλους ΑΟ, είναι ο Novak Djokovic με 10 τίτλους. Το κεντρικό γήπεδο ονομάζεται Rod Laver Arena, προς τιμήν του Αυστραλού παίκτη, Rodney George Laver, που θεωρείται από τους κορυφαίους παίκτες όλων των εποχών (Britannica, 1998).

2.3.4.2. Roland Garros

Το δεύτερο κατά σειρά GS της χρονιάς είναι το Γαλλικό Όπεν (French Open). Διεξάγεται την τελευταία εβδομάδα του Μαΐου και την πρώτη του Ιουνίου στο Παρίσι. Από το 1981 έως και σήμερα διεξάγεται σε χωμάτινη επιφάνεια και είναι το μοναδικό από τα Majors που από την αρχή της διεξαγωγής του γινόταν σε χόμα και όχι σε γρασίδι. Το κεντρικό γήπεδο ονομάζεται «Philippe Chatrier Court» και έχει την δυνατότητα να φιλοξενήσει 15.000 θεατές. Μόλις το 2020 τοποθετήθηκε σε αυτό οροφή με σκοπό να διεξάγονται οι αγώνες ακόμα και σε βροχή (International Tennis Federation, nd). Ο βασιλιάς του χόματος, όπως τον ονομάζουν, είναι ο Ισπανός Rafael Nadal, ο οποίος έχει κατακτήσει τον τίτλο του RG 14 φορές (International Tennis Federation, nd). Το συνολικό ποσό που δόθηκε στους αθλητές– συμμετέχοντες το 2023 ήταν 49.6 εκατομμύρια ευρώ, ποσό που αυξήθηκε κατά 12.3% σε σχέση με το 2022. Συγκεκριμένα, στο ταμπλό του Μονού ανδρών αλλά και γυναικών οι νικητές έλαβαν από 2,3 εκατομμύρια ευρώ ο καθένας. Συνολικά το χρηματικό έπαθλο για το Μονό αυξήθηκε κατά 9,1% σε σύγκριση με το 2022 (Roland Garros, nd). Το Γαλλικό Όπεν έχει χαρακτηριστεί από πολλούς ως το πιο απαιτητικό Major λόγω του αργού παιχνιδιού που επιβάλλεται από την επιφάνεια του χόματος στους παίκτες. Η επιφάνεια αναγκάζει σε ένα πιο αργό ρυθμό παιχνιδιού, αφού οι ταχύτητες που αναπτύσσονται στα χτυπήματα είναι χαμηλότερες αν συγκριθούν με τις υπόλοιπες επιφάνειες. Για αυτόν τον λόγο η διάρκεια των πόντων είναι μεγαλύτερη και οι παίκτες απαιτείται να έχουν την καλύτερη δυνατή φυσική κατάσταση (Γρίβας, 2015). Το όνομα του τουρνουά δόθηκε προς τιμήν του Eugène Adrien Roland Georges Garros, Γάλλο πιλότο της αεροπορίας που πολέμησε στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο (International Tennis Federation, nd)

2.3.4.3. Wimbledon

Το τρίτο κατά σειρά Major της χρονιάς είναι το Wimbledon. Λαμβάνει χώρα στον Λονδίνο τις τελευταίες δύο εβδομάδες του Ιουνίου και την πρώτη του Ιουλίου με επιφάνεια το γρασίδι. Το Wimbledon θεωρείται ως το πιο παραδοσιακό τουρνουά με ιδιαίτερο κύρος και θεμελιώδεις κανόνες. Είναι το πρώτο και πιο παλιό πρωτάθλημα που διοργανώθηκε το 1877 στις εγκαταστάσεις του All England Lawn Tennis and Croquet Club (International Tennis Federation, nd). Το συγκεκριμένο πρωτάθλημα παρουσιάζει επίσης ιδιαιτερότητες σε σύγκριση με τα υπόλοιπα. Συγκεκριμένα υπάρχουν κανόνες ως προς την ενδυμασία των παικτών που δεν δύναται να προσπεραστούν, το άσπρο είναι το μοναδικό χρώμα που γίνεται αποδεκτό. Ακόμη η ονομασία που χρησιμοποιείται για τα αγωνίσματα των Ανδρών και των Γυναικών είναι διαφορετική, αφού αποκαλούνται ως “Gentlemen’s Singles” αντί για “Men’s Singles” και “Ladies’ Singles” αντί για “Women’s Singles” και αντίστοιχα το ίδιο με τα Διπλό (Doubles) (Ramachandran,2023). Επίσης είναι το μόνο πρωτάθλημα που δεν διαθέτει διαφημίσεις και αφίσες, αλλά οι μόνες εταιρίες που φαίνονται ως χορηγοί είναι η “Rolex” (από το 1905) και η “Slazenger”, η οποία παρέχει τις μπάλες του πρωταθλήματος από το 1902 (Wimbledon, nd). Το Wimbledon ήταν και το μόνο πρωτάθλημα που δεν αποδέχθηκε την αλλαγή του χρώματος της μπάλας από λευκή σε κίτρινη από την αρχή. Η κίτρινη μπάλα εισήχθη στο τουρνουά το 1986 ενώ ήδη χρησιμοποιούνταν από το 1972 (Γρίβας, 2015). Βασιλιάς του Wimbledon θεωρείται ο Ελβετός Roger Federer έχοντας κατακτήσει 8 τίτλους. Μόλις το 2007 το Wimbledon έδωσε ίσο χρηματικό έπαθλο σε άνδρες και γυναίκες στο Μονό, ύψους 700.000 λιρών. Το χρηματικό έπαθλο για το Wimbledon το 2023 ήταν 44.700.000 δολάρια, με τους πρωταθλητές Μονού Ανδρών και Γυναικών να λαμβάνουν από 2.350.000 δολάρια έκαστος (Wimbledon, nd).

2.3.4.4. US Open

Το πρωτάθλημα ονομάζεται επίσημα «US Open Tennis Championships». Είναι το τέταρτο και τελευταίο Major της χρονιάς που ξεκινά την τελευταία Δευτέρα του Αυγούστου και διαρκεί δύο εβδομάδες (Britannica, 1998). Με το πέρασμα των χρόνων έχει αλλάξει τρεις διαφορετικές τοποθεσίες, αρχικά το Μονό Ανδρών διοργανωνόταν στο Newport Casino στο Rhode Island. Από το 1915 έως και το 1977 διοργανώθηκε στο Forest Hill στη Νέα Υόρκη και από το 1978 έως και σήμερα το US Open πραγματοποιείται στα γήπεδα Flushing Meadows στο Queenstης Νέας Υόρκης (ITF Official Site,nd). Το US Open διοργανώθηκε για πρώτη φορά το 1881 με αγωνίσματα Μονού και Διπλού Ανδρών με την δυνατότητα συμμετοχής παικτών που ανήκαν σε κλαμπ που ήταν μέλη στο United States National Lawn Tennis Association (USNLTA). Είναι το μόνο από τα GS που δεν έχει υπάρξει χρονιά που να μην έχει πραγματοποιηθεί, αφού και κατά την διάρκεια του Πρώτου και Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου διεξήχθη χωρίς αναβολή. Είναι το δεύτερο πιο παλιό τουρνουά μετά από το Wimbledon και το μόνο Major που έχει παιχτεί σε 3 διαφορετικές επιφάνειες, αφού ξεκίνησε με το γρασίδι, ακολούθησε το χώμα και κατέληξε από το 1978 έως και σήμερα να παίζεται σε σκληρά γήπεδα (Britannica, 1998). Το συγκρότημα των γηπέδων που πραγματοποιείται ονομάζεται USTA Billie Jean King National Tennis Center.

Το κεντρικό γήπεδο είναι το μεγαλύτερο στον κόσμο με χωρητικότητα 23.771 θέσεις και ονομάζεται Arthur Ashe Stadium, έχοντας πάρει το όνομα του από τον ομώνυμο τενίστα (“Arthur Ashe Stadium”, 2004). Ο Arthur Robert Ashe είναι ο μόνος έγχρωμος παίκτης αντισφαίρισης που έχει κερδίσει ποτέ το Wimbledon, το US Open, και το Australian Open. Το Us Open είναι και το πρώτο τουρνουά που παρείχε ίσα χρηματικά ποσά σε άνδρες και γυναίκες από το 1973 (Ramachandran,2023). Το 2023 το US Open είχε χρηματικό έπαθλο 65,000,02 δολάρια συμπεριλαμβανομένων κατηγοριών Μονού αλλά και Διπλού, Απλού και Μεικτού (US Open, nd). Ήταν επίσης το πρώτο GS που εισήγαγε το Hank Eye, κατά το οποίο οι παίκτες είναι ικανοί να ζητήσουν να δουν σε πιο αργή κίνηση την μπάλα αν θεωρούν πως η κλήση του επόπτη γραμμής είναι λανθασμένη

(Ramachandran,2023).Οι Άνδρες με τους πιο πολλούς τίτλους είναι ο Roger Federer, Pete Sampras, Jimmy Connors, έχοντας κερδίσει 5 τίτλους.

III. ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ

3.1. Αγωνιστική ‘ταυτότητα’ κορυφαίων αντισφαιριστών

Στον κόσμο της αντισφαίρισης ο καθορισμός των κορυφαίων παικτών γίνεται με διάφορους παράγοντες. Καθοριστικό ρόλο παίζουν οι τίτλοι που έχουν κατακτήσει οι παίκτες με ιδιαίτερη βαρύτητα να δίνεται στην κατάκτηση των 4 GS. Η παραμονή επίσης, στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης είναι μέτρο για να χαρακτηριστεί κάποιος παίκτης ως κορυφαίος. Στο πέρασμα των χρόνων έχουν κάνει την εμφάνισή τους παίκτες που έχουν καταφέρει σπουδαία επιτεύγματα και έχουν γράψει το όνομά τους με χρυσά γράμματα στο άθλημα της αντισφαίρισης. Είναι σαφές πως η κάθε εποχή διαφοροποιούνταν σε σχέση με τα πρωταθλήματα που πραγματοποιούνταν, τις επιφάνειες αυτών αλλά και τον διαθέσιμο εξοπλισμό των παικτών. Σπουδαίοι αντισφαιριστές έκαναν την εμφάνισή τους ξεκινώντας ήδη από την δεκαετία του '70.

3.1.1. Αθλητικές διακρίσεις παιχτών αντισφαίρισης μέχρι το 2000

Κάνοντας μια αναδρομή ξεκινάμε από την εποχή που ενοποιήθηκε το επαγγελματικό με το ερασιτεχνικό τένις (Open Era), το 1968. Από τους πρώτους αθλητές που ξεχώρισαν την συγκεκριμένη περίοδο ήταν ο Arthur Ashe. Γεννήθηκε το 1943 στην Βιρτζίνια. Μόλις στα επτά του χρόνια ξεκίνησε την ενασχόλησή του με την αντισφαίριση. Το 1963, πριν ακόμη από την ενοποίηση του επαγγελματικού με τον ερασιτεχνικό αθλητισμό, ο Ashe κέρδισε τον τίτλο του πρωταθλήματος US Open στο μονό. Το 1968 κατακτώντας το US Open, έγινε ο πρώτος έγχρωμος τενίστας που κατέκτησε GS. Το 1970 κατάκτησε και το AO και το 1975 το Wimbledon κερδίζοντας τον Jimmy Connors με 3-1 σετ (6-1, 6-1, 5-7, 6-4). Ο Ashe, ήταν ο πρώτος έγχρωμος τενίστας που επιλέχτηκε να συμμετέχει στην ομάδα της Αμερικής για το Davis Cup και την οδήγησε μάλιστα και στην κατάκτηση του τις χρονιές 1968, 1969, 1970 . Το 1979 υπέστη καρδιακή προσβολή η οποία οδήγησε και στη απόσυρσή του από την επαγγελματική

αντισφαίριση. Ο θρυλικός Αμερικανός αθλητής, αποσύρθηκε επίσημα από το επαγγελματικό τένις το 1980, έχοντας 818 νίκες, 260 ήττες και 51 τίτλους. Έμεινε γνωστός για την εξαιρετική του αθλητική ικανότητα, το ήθος και την αξιοπρέπεια του τόσο εντός όσο και εκτός γηπέδου (Harris & DeBose, 2007).

Ο Jimmy Connors, Αμερικανός αθλητής ήταν από τους πρώτους ανερχόμενους τενίστες. Γεννήθηκε το 1952 και μεγάλωσε στην Αμερική, στο Illinois. Από μικρή ηλικία προπονούνταν με την μητέρα του και την γιαγιά του και κατάφερε να διακριθεί από νωρίς. Κέρδισε το Junior Orange Bowl, στις κατηγορίες 12 και 14 ετών, ενώ εκείνος ήταν μόλις 9. Η ανοδική πορεία του συνεχίστηκε για αρκετά χρόνια μέχρι που κατάφερε να κερδίσει το πρώτο του GS το 1974. Συνολικά κατέκτησε 8 GS εκ των οποίων τα πέντε ήταν Us Open, τα δύο Wimbledon και το ένα Australian Open. Το 1974 ήταν από τις καλύτερες του χρονιές αφού κατάφερε να κερδίσει 3 από τα 4 GS εκτός του RG στο οποίο δεν συμμετείχε αφού του είχε απαγορευτεί από την διοργάνωση (Tennis Fame, nd). Ακόμη κέρδισε μέσα σε μια χρονιά 15 από τα 21 πρωταθλήματα και τελείωσε την χρονιά με 93 νίκες και μόλις 4 ήττες (Radicchi, 2011). Λόγω της επίδοσης ρεκόρ που έφτασε το 1974, γρήγορα ανέβηκε στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης στο οποίο και διατηρήθηκε για 160 συνεχόμενες εβδομάδες. Κατέκτησε συνολικά στην καριέρα του 106 τίτλους και παρέμεινε στο νούμερο ένα για 268 εβδομάδες (Tennis Fame, nd).

Την ίδια εποχή ακόμη ένας θρύλος του παγκόσμιου τένις είχε κάνει την εμφάνισή του, λόγος γίνεται για τον Σουηδό Björn Borg. Γεννήθηκε το 1956 στην Στοκχόλμη και από την ηλικία των 13 ετών κατάφερνε να κερδίζει τους καλύτερους παίκτες της χώρας του. Έτσι αποφάσισε να ξεκινήσει την επαγγελματική του καριέρα το 1974. Έγινε ο πρώτος τενίστας που κατάφερε να κερδίσει 11 GS. Κατέκτησε το RG συνολικά έξι φορές, εκ των οποίων οι τέσσερις ήταν συνεχόμενες, τις χρονιές 1978-1981. Ακόμη ήταν ο πρώτος που κατέκτησε το Wimbledon πέντε φορές συνεχόμενες (1976-1980), ενώ δεν κατάφερε ποτέ να κατακτήσει τα άλλα δύο GS, το Us Open και το Australian Open. Το 1981 δεν μπόρεσε να συνεχίσει το νικηφόρο σερί του, στους τελικούς του Wimbledon και ηττήθηκε για πρώτη φορά μετά από πέντε χρόνια από τον

John McEnroe. Ο συγκεκριμένος τελικός έχει μείνει στην ιστορία του παγκοσμίου τένις ως ένας από τους καλύτερους αγώνες που έχουν παιχτεί. Μέχρι εκείνη την στιγμή είχε καταφέρει να κερδίσει 41 αγώνες Μονού και 5 πρωταθλήματα συνεχόμενα, ρεκόρ που δεν είχε ξαναγίνει έως τότε. Ακόμη το 1975 βοήθησε την εθνική ομάδα της Σουηδίας να κατακτήσει τον πρώτο τίτλο Davis Cup. Ο Björn Borg ανέβηκε στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης για 109 εβδομάδες. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ήταν η ψυχραιμία που διέθετε, η μηδενική έκφραση συναισθημάτων που έδειχνε και η ολική προσήλωση του στον αγώνα. Για όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά δίκαια και δόθηκε το όνομα “Ice-Borg” από την λέξη “Iceberg” που σημαίνει παγόβουνο. Ο Σουηδός κυριαρχούσε σε όλα τα είδη επιφανειών και διέθετε χτυπήματα με περιστροφές. Τέλος ο Borg υπήρξε και 4 φορές αρχηγός της ομάδας της Ευρώπης (Team Europe), στο Laver Cup (Ohlsson, 2004)

Ως αιώνιος αντίπαλος του Borg θεωρείται ο Αμερικανός John McEnroe. Γεννήθηκε το 1959 στην Γερμανία από Αμερικάνους γονείς. Μεγάλωσε στην Νέα Υόρκη και σε ηλικία 8 ετών ξεκίνησε το άθλημα της αντισφαίρισης. Κατάφερε να κερδίσει τόσο το μονό όσο και το διπλό στο RG για Εφήβους. Κυριάρχησε την δεκαετία του 1970 και '80, την ίδια εποχή και με τον Jimmy Connors και με τον Björn Borg. Το 1977 έγινε ο νεότερος παίκτης που έφτασε ποτέ στα ημιτελικά του Wimbledon, αφού ήταν μόλις 18 ετών. Κέρδισε συνολικά 77 τίτλους μονού και 78 τίτλους διπλού στην αθλητική του καριέρα Στο μόνο κέρδισε 7 τίτλους GS, εκ των οποίων οι τέσσερις ήταν από το US Open και οι τρεις από το Wimbledon ενώ κατέκτησε και επτά ακόμη τίτλους στο διπλό. Το 1984 έφτασε στο αποκορύφωμα της καριέρας του αφού τελείωσε την χρονιά με 82 νίκες και μόλις 3 ήττες. Ακόμη οδήγησε την ομάδα της Αμερικής σε πέντε νίκες στο Davis Cup (ATP Tour, nd). Έπειτα από τις νίκες του επήλθε και η άνοδος στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης, που παρέμεινε στην καριέρα του συνολικά για 170 εβδομάδες. Έμεινε στην ιστορία ως ένας από τους πιο οξύθυμους και απείθαρχους παίκτες. Εξέφραζε πάντοτε την γνώμη του έντονα και αυτό συχνά οδηγούσε σε διαφωνίες και διαπληκτισμούς με τους διαιτητές. Το αποκορύφωμα της συμπεριφοράς του ήταν και ο αποκλεισμός που του επιβλήθηκε από το AO το 1990 (Britannica, 1998).

Λίγα χρόνια αργότερα έκανε την εμφάνισή του ο Τσεχοσλοβάκος τενίστας Ivan Lendl, όπου γεννήθηκε το 1960 στην Τσεχοσλοβακία. Η αντισφαίριση ήταν μονόδρομος για εκείνον αφού, τόσο η μητέρα του όσο και ο πατέρας του ήταν κορυφαίοι παίκτες. Από μικρή ηλικία διακρίθηκε φτάνοντας το νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης στα Juniors και κατέκτησε τόσο το RG όσο και το Wimbledon στα Juniors το 1978. Τελείωσε την καριέρα του με 94 τίτλους, κέρδισε 8 GS εκ των οποίων οι τρεις ήταν συνεχόμενες τις χρονιές 1985-87 στο Wimbledon, ενώ έφτασε 19 φορές σε τελικούς GS. Ο Lendl αποτέλεσε μέλος της ομάδας του Davis Cup από το 1978 έως το 1985, κατακτώντας και τον τίτλο το 1980. Αναμετρήθηκε με όλους τους προαναφερθέντες παίκτες και μονομάχησε πολλές φορές σε τελικούς GS, κερδίζοντας τον πρώτο του τίτλο το 1984 στο RG (Grasso, 2011). Παρέμεινε στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης για 270 εβδομάδες ξεπερνώντας και τον Jimmy Connors. Συνολικά στην καριέρα του έφτασε τις 1.071 νίκες. Ως παίκτης ξεχώρισε για τον δυναμισμό του και την αφοσίωσή του, το παιχνίδι του ήταν άκρως επιθετικό και η φυσική του κατάσταση άριστη, αφού αφιέρωνε πολλές ώρες στην βελτίωση αυτής. Χαρακτηρίστηκε από πολλούς ως εξαιρετικά ταλαντούχος με την ικανότητα να κρύβει τα συναισθήματά του και να παραμένει συγκεντρωμένος στον μοναδικό στόχο του, την νίκη (International Hall of Fame,nd).

Την επόμενη δεκαετία γεννήθηκε ίσως το άτομο που άλλαξε την ιστορία του παγκοσμίου τένις. Το 1971 γεννήθηκε στην Washington ο Pete Sampras, Ελληνοαμερικάνικος τενίστας. Και οι δύο του γονείς ήταν Έλληνες που είχαν μεταναστεύσει στην Αμερική. Στην ηλικία των 3 ετών ανακάλυψε στο υπόγειο του σπιτιού του μια ρακέτα και ξεκίνησε να παίζει με τον τοίχο. Στα 16 του ακολούθησε επαγγελματική καριέρα στο τένις και κατέληξε να βρίσκεται στο τέλος της χρονιάς στο νούμερο 97 κάνοντας ένα τεράστιο άλμα από το νούμερο 893 που βρισκόταν στην αρχή της χρονιάς. Το 1990 έκανε την διαφορά όντας ο πιο νεαρός παίκτης που κατέκτησε ένα GS, το US Open, σκαρφαλώνοντας στο νούμερο 5 της κατάταξης από το 61 που είχε ξεκινήσει. Στον συγκεκριμένο τελικό αγωνίστηκε εναντίων του Andre Agassi και πήρε την νίκη έπειτα από έναν πολύ δύσκολο αγώνα στο τρίτο set με 6-4, 6-3, 6-2. Οι επόμενες χρονιές

είχαν ανοδική πορεία για τον τενίστα. Κέρδισε συνολικά άλλες τέσσερις φορές το Us Open (1993, 1995, 1996, 2002), επτά φορές το Wimbledon (1993,1994,1995,1997,1998,1999,2000), μια φορά το RG το 1996 και δύο φορές το ΑΟ το 1994 και το 1997. Συνολικά κατέκτησε 14 φορές GS αριθμός ρεκόρ για τα δεδομένα ης εποχής, 64 τίτλους ATP και κατάφερε να παραμείνει στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης για 286 εβδομάδες. Το ρεκόρ του στις νίκες στα GS έσπασε ο Federer αρκετά χρόνια μετά, το 2009 (Zilberman, 2014).

Την δεκαετία του '80 μαζί με τον Pete Sampras πρωταγωνίστησε και ο Αμερικανός Andre Agassi. Γεννήθηκε στο Las Vegas το 1970 και στα 16 του χρόνια αποφάσισε να αφοσιωθεί ολοκληρωτικά στην τενιστική του καριέρα. Κατάφερε να φτάσει σε τελικό GS το 1990, στο RG, όπου ηττήθηκε από τον Andrés Gómez. Την ίδια χρονιά κέρδισε στα ημιτελικά τον Boris Becker και έφτασε και στον τελικό του Us Open με αντίπαλο τον Pete Sampras, όπου και ηττήθηκε από εκείνον στα τέσσερα σετ. Οι δύο αυτοί παίκτες έμελλε να μονομαχήσουν πολλές φορές τα επόμενα χρόνια στα γήπεδα, τόσο που έμειναν στην ιστορία για αυτή την αντιπαλότητά τους. Ο Andre Agassi κέρδισε τελικά τον πρώτο του τίτλο GS το 1992 στο Wimbledon, κερδίζοντας τον Boris Becker, τον John McEnroe και στον τελικό τον Goran Ivanišević (Britannica et al, 2009). Οι νίκες του συνεχίστηκαν το 1994 στο Us Open που κατέκτησε και τον τίτλο. Το 1995 στο πρώτο πρωτάθλημα GS της χρονιάς, το ΑΟ, έφτασε στον τελικό όπου και κέρδισε τον Sampras. Έτσι τον Απρίλιο της ίδιας χρονιάς σκαρφάλωσε στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης. Το 1995 ήταν ίσως η πιο επιτυχημένη του χρονιά όσον αφορά τις νίκες και ήττες του, αφού ολοκλήρωσε την σεζόν με 73 νίκες και μόλις 9 ήττες. Έχει επιτύχει επίσης, το “Career Grand Slam”, αφού έχει καταφέρει να κερδίσει από μια τουλάχιστον φορά κάθε ένα GS (Britannica et al, 2009). Κατέκτησε συνολικά οκτώ GS, ένα χρυσό Ολυμπιακό Μετάλλιο το 1996 και παρέμεινε στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης για 101 εβδομάδες. Παράμεινε ενεργός και μετά την απόσυρσή του προπονώντας το Novak Djokovic τις χρονιές 2017, 2018 (Britannica et al, 2009).

3.1.2. Αθλητικές διακρίσεις παιχτών αντισφαίρισης από το 2000 έως και σήμερα (2024)

Το 2001 έκανε την εμφάνιση στον χώρο της αντισφαίρισης ο Roger Federer. Ο Ελβετός γεννήθηκε το 1981 και συμμετείχε από μικρή ηλικία σε διάφορα πρωταθλήματα. Την μεγαλύτερή του διάκριση ως έφηβος την πέτυχε το 1998 στο Wimbledon όπου κατέκτησε τον τίτλο και στα Μονά και στα Διπλά. Αυτές οι δύο νίκες αποτέλεσαν την αρχή μιας πολύ λαμπρής καριέρας που ακολούθησε. Το 1998 έφτασε στον τελικό του US Open στον οποίο ηττήθηκε, όμως στο τέλος της ίδιας χρονιάς κατάφερε να φτάσει στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης των εφήβων στα μονά. Το 2001 ο Federer στο Wimbledon πέτυχε μια νίκη σταθμό για την μετέπειτα καριέρα του, κερδίζοντας τον Pete Sampras στον 4^ο γύρο, σε ένα πολύ ανταγωνιστικό αγώνα που έληξε στα πέντε set. Σταθμοί στην καριέρα του ήταν το 2002 στο Miami Masters που ηττήθηκε από το τότε νούμερο 1 της κατάταξης, Andre Agassi, και ο πρώτος του τίτλος το 2002 στο Hamburg Masters. Με αυτή του την νίκη σκαρφάλωσε στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης και άρχισε να γίνεται ολοένα και πιο γνωστός. Η πολυπόθητη νίκη που επεδίωκε για την κατάκτηση ενός GS, ήρθε το 2003 στο Wimbledon (Baker & McHale, 2014). Η κυριαρχία του στο άθλημα από τις αρχές έως τα μέσα της δεκαετίας του 2000 είναι όντως εντυπωσιακή. Το 2004, είχε μια αξιοσημείωτη χρονιά, κερδίζοντας 11 από τα 17 πρωταθλήματα στα οποία συμμετείχε. Την ίδια χρονιά έφτασε πολύ κοντά στην κατάκτηση και των 4 GS, αλλά δεν το πέτυχε, αφού κατάκτησε όλα τα GS εκτός του RG. Αυτή η εξαιρετική απόδοση τον βοήθησε να εξασφαλίσει το νούμερο 1 στην παγκόσμια κατάταξη στο τέλος της χρονιάς. Την επόμενη χρονιά, το 2005, ο Federer συνέχισε την επιτυχία του κερδίζοντας 11 από τα 15 πρωταθλήματα, στα οποία συμπεριλαμβάνονταν το Wimbledon και το U.S. Open. Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφέρουμε πως από τους 20 τίτλους GS που συνολικά κατέκτησε μόνο ένας ήταν από το RG. Το 2006 ήταν στατιστικά η καλύτερη του χρονιά αγγίζοντας το ασύλληπτο νούμερο των 16 τελικών στα 17 πρωταθλήματα που αγωνίστηκε. Όπως και το 2004 κέρδισε όλα τα GS εκτός του RG (Britannica, 2007). Θεωρείται από πολλούς ως

ο Βασιλιάς του Wimbledon, έχοντας στην κατοχή του οκτώ τίτλους τις χρονιές 2003–07, 2009, 2012, 2017. Κατέκτησε επίσης, πέντε U.S. Open (2004–08), έξι ΑΟ (2004, 2006–07, 2010, 2017, 2018) και ένα RG (2009). Από τον Ιούλιο του 2003 έως τον Νοέμβριο του 2005 ο Federer έγραψε ρεκόρ με 24 συνεχόμενους τελικούς σε πρωταθλήματα. Επίσης, δημιούργησε ρεκόρ με συνεχόμενες νίκες στο χόρτο (65) και συνεχόμενες εβδομάδες στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης (237). Ο Federer κέρδισε ένα ασημένιο μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Λονδίνου το 2012 (Britannica, 2012). Είναι ίσως ο μοναδικός τενίστας που έχει καταφέρει να σπάσει τόσα ρεκόρ και για αυτό πολλοί τον ονομάζουν ‘GOAT’ (Greatest of All Time). Ο Federer κατάφερε να παραμείνει στο νούμερο 1 της κατάταξης για 310 εβδομάδες, όντας ο πρώτος τενίστας που καταφέρνει να διατηρηθεί τόσο καιρό στην κορυφή. Μετέπειτα ο Djokovic κατάφερε να τον ξεπεράσει. Συνολικά κέρδισε 103 τίτλους ATP. Ο Ελβετός ξεκίνησε να αγωνίζεται σε μια εποχή που υπήρχαν θρύλοι της αντισφαίρισης και αυτό τον έκανε ακόμα πιο επιτυχημένο (Higgins, 2018).

Ο Roger Federer μοιράστηκε το γήπεδο αμέτρητες φορές με τον Ισπανό Rafael Nadal, που πολλοί τον χαρακτηρίζουν ως αιώνιο αντίπαλό του. Ο Rafael Nadal γεννήθηκε το 1986 στην Μαγιόρκα και σε ηλικία των 3 ετών ο θείος του Toni Nadal τον εισήγαγε στον χώρο της αντισφαίρισης. Σε ηλικία 14 ετών, το 2001, αποφάσισε να ακολουθήσει την επαγγελματική οδό. Ο Nadal σε όλη την καριέρα του πέτυχε εξωπραγματικά νούμερα σε πρωταθλήματα στο χώμα. Θεωρείται ο ‘βασιλιάς’ του χώματος με το ασύλληπτο νούμερο των 14 τίτλων RG στην τροπαιοθήκη του. Το πρώτο του RG το κατέκτησε το 2005 και έτσι σκαρφάλωσε στο νούμερο 3 της παγκόσμιας κατάταξης. Οι νίκες συνεχίστηκαν το 2006, 2007, 2008, ενώ το 2009 την νίκη πήρε ο Roger Federer. Επέστρεψε στην υπεράσπιση του RG το 2010 και μέχρι το 2014 το κατέκτησε κάθε χρονιά. Μπορεί να κυριάρχησε στο χώμα για πολλά χρόνια όμως το Wimbledon το κατέκτησε μόλις 2 φορές, αφού ο Federer κυριαρχούσε στο γρασίδι τα ίδια χρόνια. Τον Αύγουστο του 2008 ο Nadal κέρδισε το χρυσό μετάλλιο στο ατομικό ανδρών στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Πεκίνου και τον ίδιο μήνα πήρε την πρώτη θέση στην παγκόσμια κατάταξη από τον Federer. Το 2009 ο Nadal κέρδισε

το πρώτο του πρωτάθλημα ΑΟ αφού κέρδισε τον Federer σε έναν δραματικό τελικό αγώνα πέντε σερ (Fest, 2018). Συνολικά κέρδισε 22 τίτλους GS, όντας ο πρώτος που το πετυχαίνει, επίσης ένα χρυσό μετάλλιο στους ΟΑ και 92 τίτλους ATP. Ο αριστερόχειρας παίκτης έμεινε στη ιστορία μαζί με τον Federer και τον Djokovic ως οι “Big 3”, δίνοντας στους οπαδούς του αθλήματος θέαμα με εξαιρετικούς αγώνες. Παρέμεινε στην κορυφή της κατάταξης συνολικά 141 εβδομάδες (ATP Tour, nd).

Μαζί με τους Federer και Nadal ο τρίτος από τους «Big 3», όπως αναφέρονται από πολλούς, είναι ο Novak Djokovic. Ο Djokovic γεννήθηκε στην Σερβία το 1987 και στην ηλικία των 4 είχε την πρώτη του επαφή με ρακέτα. Σε ηλικία 18 ετών ξεκίνησε να αγωνίζεται στο ATP Tour στο οποίο κυριαρχούσαν αμφότεροι Federer και Nadal και μόλις το 2006 κατέκτησε τον πρώτο του τίτλο (Bowers, 2014). Έφτασε στον ημιτελικό τόσο στο RGόσο και στο Wimbledon το 2007 και στους τελικούς του US Open εκείνης της χρονιάς, αλλά έχασε στα τρία σερ από τον Roger Federer. Έπειτα από μια σειρά συμμετοχών σε πρωταθλήματα και GS το 2008 κερδίζοντας στα ημιτελικά τον Federer και στον τελικό τον Jo-Wilfried Tsonga κατέκτησε τον πρώτο πολυπόθητο τίτλο GS στο ΑΟ, όντας ο πρώτος Σέρβος που κατακτά GS. Συνολικά έχει αγγίξει το αριθμό ρεκόρ με 24 τίτλους GS εκ των οποίων τους τρεις κατέκτησε το 2023 και αξίζει να σημειωθεί πως ακόμα και τώρα δεν έχει αποσυρθεί από την αγωνιστική δράση. Το 2023 εκτός από τα 3 GS που κατέκτησε ήταν νικητής και στο ATP Finals. Κατέχει επίσης πολλά ρεκόρ στο άθλημα, όπως τις περισσότερες εβδομάδες παραμονής στο νούμερο 1 της κατάταξης (390), τον τερματισμό στο νούμερο 1 για οκτώ ημερολογιακά έτη, την συμμετοχή του σε 36 τελικούς GS και την κατάκτηση επτά τίτλων ATP Finals. Ακόμη είναι ο μοναδικός παίκτης που έχει κερδίσει όλα τα εννέα πρωταθλήματα Masters 1000 και 10 φορές το ΑΟ. Είναι επίσης 3^{ος} πίσω από τον Connors και τον Federer με 98 τίτλους καριέρας. Έχει κερδίσει επίσης, χάλκινο μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2008 στο Πεκίνο (Bowers, 2014). Οι “Big 3” κυριάρχησαν στο χώρο της αντισφαίρισης για περίπου δύο δεκαετίες και αυτό επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι από το 2004 έως και τον Νοέμβριο του 2022 63 από τα 75 GS που έχουν διεξαχθεί έχουν περάσει στα χέρια τους.

Ακόμη, από το 2004 έως το 2023 ένας από τους τρεις παίκτες ολοκλήρωνε σταθερά τη σεζόν ως νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης, με εξαιρέσεις το 2016 και το 2022 (“Big 3”, 2020).

Ακόμη ένας αθλητής που έχει διακριθεί για τα αθλητικά του επιτεύγματα είναι ο Andy Murray. Κατάγεται από την Μεγάλη Βρετανία και έχει καταφέρει να ανέβει στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης για 41 εβδομάδες. Το 2004 σε ηλικία 17 ετών κέρδισε τον τίτλο του Junior US Open. Το 2012 κατάφερε να φτάσει στον τελικό του Wimbledon, όμως δεν πήρε τελικά την νίκη μετά από έναν αγώνα με τον Federer, που έληξε στα τέσσερα σαιτ (Hodgkinson, 2013). Την ίδια χρονιά κέρδισε και το πρώτο του χρυσό μετάλλιο στους ΟΑ του Λονδίνου, κερδίζοντας τον Federer και έγινε ο πρώτος Βρετανός που το κατέκτησε μετά από τον Josiah Ritchie το 1908. Την περίοδο μεταξύ 2008-2012 ηττήθηκε σε τέσσερις τελικούς GS και τελικά 2012 έφτασε και στον τελικό του US Open με αντίπαλο τον Djokovic, όπου και κερδίζοντάς τον κατέκτησε τον πολυπόθητο τίτλο του πρώτου του GS. Με αυτήν του την νίκη αναγνωρίζεται από πολλούς ως ο 4ος από τους καλύτερους τενίστες (Big Four). Την επόμενη χρονιά, το 2013, κατάφερε να κερδίσει τίτλο ενός ακόμη GS, του Wimbledon, νικώντας τον Djokovic στον τελικό και ταυτόχρονα έγινε ο πρώτος Άγγλος τενίστας που κατέκτησε το Wimbledon μετά από 77 χρόνια. Μετά από πολλούς τραυματισμούς και χειρουργεία που τον ταλαιπωρούσαν για καιρό κατάφερε να επιστρέψει στις μεγάλες νίκες, κερδίζοντας τον δεύτερο τίτλο GS στο Wimbledon. Κατάφερε ακόμη να κερδίσει για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά το χρυσό μετάλλιο στους ΟΑ το 2016, κερδίζοντας στο τελικό τον Juan Martín del Potro. Συνολικά κατέχει 48 τίτλους (Andy Murray, nd). Γενικότερα στην αθλητική του πορεία ταλαιπωρήθηκε πολύ από σοβαρούς τραυματισμούς οι οποίοι του διέκοπταν συνεχώς την όποια ανοδική πορεία, αλλά επεδείκνυε τεράστιο ζήλο και επιμονή και αυτό αποδεικνύεται αφού θεωρείται ακόμη ενεργός αθλητής.

Ο Nick Kyrgios, μπορεί να μην έχει κατακτήσει κάποιο τίτλο GS, ούτε να έχει βρεθεί στο νούμερο 1 της παγκόσμιας κατάταξης, αλλά θεωρείται ένας από τους πιο ταλαντούχους τενίστες που έχουν εμφανιστεί. Γεννήθηκε το 1995 και μεγάλωσε στην Αυστραλία, ο πατέρας του είναι ελληνικής καταγωγής και η

μητέρα του είναι από την Μαλαισία. Το 2013 κέρδισε τον τίτλο στα Juniors στο ΑΟ, κερδίζοντας τον επίσης Αυστραλό Θανάση Κοκκινάκη. Το ίδιο έτος κέρδισε και τον πρώτο του τίτλο σε Challenger διοργάνωση. Το 2014 πέτυχε την πιο σπουδαία νίκη στην καριέρα του κερδίζοντας στον τέταρτο γύρο του Wimbledon τον Rafael Nadal και προκρίθηκε για πρώτη φορά στα προημιτελικά ενός GSπρωταθλήματος. Το 2016 έφτασε στο νούμερο 13 της παγκόσμιας κατάταξης που αποτελεί και το ρεκόρ του μέχρι και σήμερα. Συνολικά έχει κερδίσει 7 τίτλους ATP και το 2022 κατάφερε να φτάσει μέχρι και τον τελικό του Wimbledon. Στο Διπλό έχει φτάσει μέχρι και στο 11 της παγκόσμιας κατάταξης και έχει κερδίσει τον τίτλο του ΑΟ το 2022 με συμπαίκτη τον Θανάση Κοκκινάκη. Έχει δεχτεί κριτική πολλές φορές για τη συμπεριφορά του εντός γηπέδου και την κακή αθλητική του συμπεριφορά. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως είναι ένας από τους 3 παίκτες που έχει κερδίσει τους “Big 3” (Novak Djokovic, Roger Federer, Rafael Nadal) την πρώτη φορά που έπαιξε εναντίον τους. Γενικότερα θεωρείται ένα εξαιρετικό ταλέντο στον χώρο της αντισφαίρισης, αφού οι επιτυχίες του αναλογικά είναι μεγάλες, αν σκεφτούμε ότι σε αντίθεση με τους υπόλοιπους παίκτες αυτού του επιπέδου δεν αφοσιώνεται στην προπόνηση ούτε αφιερώνει τον αντίστοιχο χρόνο που απαιτείται (Di Cook, 2014).

Ο Γερμανός τενίστας Alexander Zverev, όπως και οι προαναφερθέντες έχει καταφέρει πολλά στον χώρο της παγκόσμιας αντισφαίρισης. Γεννήθηκε το 1997 και μεγάλωσε στο Αμβούργο της Γερμανίας. Τόσο οι γονείς του όσο και ο μεγαλύτερος αδερφός του ασχολήθηκαν επαγγελματικά με την αντισφαίριση. Ο Zverev έπαιξε τον πρώτο του αγώνα το 2011 σε ηλικία 13 ετών. Σε ηλικία 17 ετών κατάφερε να γίνει ένας από τους νεότερους παίκτες που έχουν κατακτήσει Challenger. Το 2017 και το 2018 κατάφερε να προκριθεί και στα ATP Finals αλλά και στα Next Generation Finals. Το 2019 για τρίτη συνεχόμενη χρονιά προκρίθηκε μαζί με τους 8 καλύτερους παίκτες του κόσμου, στο ATP Finals, εκεί κατάφερε να φτάσει μέχρι τα ημιτελικά για πρώτη φορά, όπου ηττήθηκε από τον Dominic Thiem. Το 2020 έφτασε στον ημιτελικό του Wimbledon πρώτη φορά στην καριέρα του και την ίδια χρονιά έφτασε και στον τελικό του US Open,

χωρίς όμως να καταφέρει να κατακτήσει τον τίτλο. Εξαιρετική διάκριση ήταν όταν κατάφερε να κατακτήσει το χρυσό μετάλλιο στους ΟΑ το 2021. Έναν χρόνο αργότερα σκαρφάλωσε στο νούμερο 2 της παγκόσμιας κατάταξης. Το 2023 κατάφερε να προκριθεί στα ημιτελικά του RG (“Alexander Zverev”, 2013).

IV. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΚΟΡΥΦΑΙΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ

4.1. Η συμβολή των κορυφαίων αθλητών της αντισφαίρισης στον πολιτισμό

Ο αθλητισμός και ακόμα περισσότερο οι κορυφαίοι αθλητές έχουν την δυνατότητα να ασκήσουν μεγάλη επιρροή στην κοινή γνώμη. Η δυνατότητά τους αυτή τους δίνει το πλεονέκτημα να γίνονται ουκ ολίγες φορές παραδείγματα προς μίμηση. Οι πράξεις αυτών βρίσκονται στο μικροσκόπιο και κριτικάρονται συνεχώς. Αν σκεφτούμε λοιπόν πως ο αθλητισμός στην ουσία του πρέπει να προάγει τον πολιτισμό, τις αξίες και την συλλογικότητα θα καταλάβουμε πως οι κοινωνικές δράσεις που γίνονται με αφορμή την απήχηση του αθλητισμού είναι εξαιρετικά σημαντικές. Μιλώντας συγκεκριμένα για το άθλημα της αντισφαίρισης βλέπουμε πως η αύξηση της δημοτικότητάς της και η ολοένα μεγαλύτερη απήχηση του αθλήματος στο κοινό τις τελευταίες δεκαετίες είναι παράγοντας που ευνοεί την θετική ανταπόκριση του κόσμου απέναντι σε ενέργειες φιλανθρωπικού περιεχομένου. Οι φιλανθρωπικές οργανώσεις που έχουν δημιουργηθεί τις τελευταίες δύο δεκαετίες ξεπερνούν τον προσδοκώμενο αριθμό, και οι αθλητές αντισφαίρισης που συνδράμουν με το έργο τους σταδιακά αυξάνονται. Η συνδρομή αυτών περιγράφεται αναλυτικά παρακάτω.

4.1.1. Andree Agassi Foundation

Από τους πρώτους που επένδυσαν στον τομέα των φιλανθρωπικών δομών ήταν ο Andree Agassi. Το 1994 δημιούργησε το “Andree Agassi Charitable Foundation” με σκοπό να συνδράμει στην βελτίωση της ζωής των παιδιών μέσω εκπαιδευτικών και κοινωνικών προγραμμάτων. Ο Agassi το 2001 δημιούργησε ένα ίδρυμα με το όνομα “Andree Agassi Foundation For Education”. Το ίδρυμα δραστηριοποιείται στην Αμερική και ουσιαστικά διατηρεί μια δομή που ονομάζεται Andre Agassi College Preparatory Academy (AgassiPrep) δηλαδή μια δομή που σκοπεύει στην προετοιμασία μαθητών ώστε να καταφέρουν να

εισαχθούν στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το ίδρυμα δίνοντας τόσο μεγάλη βαρύτητα στην ακαδημαϊκή εμπειρία υπογραμμίζει και την σπουδαιότητα αυτού του αγαθού, που πολλά παιδιά δυστυχώς δεν μπορούν να αποκτήσουν από μόνοι τους. Με την αρωγή του ιδρύματος τα παιδιά πέρα από τις γνώσεις που λαμβάνουν σε διάφορα μαθήματα, διδάσκονται την πειθαρχία, την επιμονή και την αφοσίωση, αξίες που αποτελούν σταθμό για την επιτυχία σε οποιοδήποτε τομέα της ζωής του ατόμου. Πιο συγκεκριμένα, το 2001 με διάφορες δωρεές που έγιναν και την συνεργασία με το οργανισμό Clark County School District δημιουργήθηκε το πρώτο σχολείο, που ήταν δημοτικό. Το 2003 δημιουργήθηκε το γυμνάσιο και το 2007 το λύκειο έτσι όπως μεταφράζονται στα ελληνικά δεδομένα. Όπως έχει υποστηρίξει και ο Agassi το συγκεκριμένο ίδρυμα δεν είναι ένα συνηθισμένο σχολείο, είναι ένα πεδίο παροχής γνώσεων που μπορεί να αλλάξει την ποιότητα ζωής των ατόμων. Μεταξύ άλλων έχει αναφέρει πως είναι υποχρέωση όλων μας, είτε είμαστε γονείς είτε εκπαιδευτικοί να προσπαθήσουμε ώστε κάθε παιδί να αξιοποιήσει τις δυνατότητές του και να ζήσει τα όνειρά του (Andre Agassi Foundation for Education, nd)

4.1.2. Roger Federer Foundation

Ο κορυφαίος αθλητής Roger Federer εκτός από τα εξαιρετικά επιτεύγματά του στον αθλητικό τομέα, παρουσιάζει μια αξιοσημείωτη δράση στον πολιτισμικό τομέα. Έχει αξιοποιήσει σε πολύ μεγάλο βαθμό τη δημοφιλία του και τις οικονομικές του απολαβές για την δημιουργία μιας φιλανθρωπικής οργάνωσης. Εδώ και 20 χρόνια, από το 2003, έχει ιδρύσει το Roger Federer Foundation που δραστηριοποιείται στην Ελβετία, από όπου και κατάγεται και στην Νότια Αφρική. Βασικός σκοπός του ιδρύματος είναι η βελτίωση του εκπαιδευτικού προγράμματος τόσο της βασικής εκπαίδευσης που λαμβάνουν τα παιδιά όσο και της προσχολικής τους ηλικίας. Μέχρι την δεδομένη χρονική στιγμή υπάρχουν προγράμματα στις εξής 6 περιοχές: Lesotho, Malawi, Namibia, Zambia, Zimbabwe, South Africa και στην Ελβετία. Από την αρχή της λειτουργίας του έχουν επενδυθεί 77.5 εκατομμύρια ελβετικά φράγκα, δηλαδή περίπου 82

εκατομμύρια ευρώ, αφού έχουν φτιαχτεί 13.000 σχολεία προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Στα τόσα χρόνια λειτουργίας έχουν επωφεληθεί από την διαδικασία περίπου 2.4 εκατομμύρια παιδιά. Το Roger Federer Foundation θέλοντας να βοηθήσει στην εξέλιξη παιδιών που ζουν σε συνθήκες φτώχειας στρέφει την προσοχή του στην εκπαίδευση αυτών. Η λογική της οργάνωσης είναι πως η καλή εκπαίδευση είναι ένας από τους πιο ισχυρούς παράγοντες αλλαγής της κοινωνίας. Η εκπαίδευση εξοπλίζει τους ανθρώπους με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία, να επιδιώκουν ουσιαστική εξέλιξη και να συμβάλλουν στη συνολική ανάπτυξη της κοινωνίας. Ακόμη η εκπαίδευση εξοπλίζει τα άτομα με τις δεξιότητες που απαιτούνται για την απασχόληση αυτών στην συνέχεια της ζωής τους, συμβάλλοντας τελικά στην οικονομική ανάπτυξη και εκείνων και μετέπειτα του κοινωνικού συνόλου. Η εκπαίδευση εκτός των άλλων είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της δημοκρατίας, καθώς προωθεί έναν ενημερωμένο και αφοσιωμένο πολίτη. Οι ενημερωμένοι πολίτες είναι πιο πιθανό να συμμετέχουν στις λήψεις αποφάσεων όσον αφορά ζητήματα στην χώρα τους και να συμβάλλουν στη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Ένας καλά μορφωμένος πληθυσμός είναι πιο πιθανό να κατανοήσει, να εκτιμήσει και να αποδεχθεί το διαφορετικό, όποιο και να είναι αυτό, ενισχύοντας μια κοινωνία χωρίς αποκλεισμούς. Η UNESCO υπογραμμίζει τον αντίκτυπο της εκπαίδευσης στη μείωση των γάμων των εφήβων, ιδιαίτερα για τα κορίτσια στην Υποσαχάρια Αφρική. Η ολοκλήρωση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης συσχετίζεται με σημαντική μείωση των πρόωγων γάμων, καθώς πρωταρχικό ρόλο στην ζωή των γυναικών έχει η εκπαίδευση. Και ενώ λοιπόν το ανωτέρω πρόβλημα στις υπόλοιπες περιοχές του πλανήτη έχει συρρικνωθεί, η Αφρική κατέχει την πρώτη θέση στην ελλιπή εκπαίδευση. Αυτός είναι ένας επιπλέον λόγος ώστε το Roger Federer Foundation να δραστηριοποιείται στην ευρύτερη περιοχή. Όλοι γνωρίζουν και αποδέχονται τις παραπάνω αλήθειες όμως ακόμα και εν έτη 2024 παρατηρείται έντονα το φαινόμενο της ελλιπούς μάθησης και εκπαίδευσης. Το ποσοστό των παιδιών που παρατούν το σχολείο μετά από κάποια χρόνια στο γυμνάσιο είναι εξαιρετικά σημαντικό. Αυτό είναι αποτέλεσμα των μειωμένων δομών

προσχολικής αγωγής σε συνδυασμό με την ανικανότητα αυτών να δεχτούν παιδιά, γεγονός που αν προστεθεί στην δυσκολία μετάβασης των παιδιών από την προσχολική στην σχολική ηλικία συνδράμει στην εγκατάλειψη της εκπαίδευσης. Η εστίαση στη βελτίωση της ετοιμότητας των παιδιών για το σχολείο και στο να γίνουν τα σχολεία πιο ευνοϊκά για τις ανάγκες τους είναι ζωτικής σημασίας για τη συνολική τους ανάπτυξη. Η προσχολική εκπαίδευση παίζει καθοριστικό ρόλο στη θέσπιση των θεμελίων για την ακαδημαϊκή επιτυχία και την προσωπική ανάπτυξη ενός παιδιού. Όχι μόνο τους προετοιμάζει ακαδημαϊκά, αλλά βοηθά επίσης στην ανάπτυξη κοινωνικών, συναισθηματικών και γνωστικών δεξιοτήτων. Η οργάνωση προσπαθεί να διασφαλίσει ότι τα παιδιά αναπτύσσονται με τρόπο κατάλληλο για την ηλικία τους και περνούν ευχάριστα τα πρώτα χρόνια της σχολικής τους εκπαίδευσης. Πώς όμως τελικά προσπαθούν να το επιτύχουν αυτό; Αυτό για να επιτευχθεί συμμετέχουν τόσο οι γονείς λαμβάνοντας μέρος σε ημερίδες, εργαστήρια που ενημερώνονται για θέματα που αφορούν την σπουδαιότητα της προσχολικής αγωγής, όσο και οι εκπαιδευτικοί που λαμβάνουν γνώσεις με σκοπό την επαγγελματική τους εξέλιξη ώστε να βελτιώσουν την κατανόησή τους για την ανάπτυξη του παιδιού και τις μεθόδους διδασκαλίας που είναι κατάλληλες για την κάθε ηλικιακή κατηγορία. Ταυτόχρονα γίνονται εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινότητας για να τονιστεί η σημασία της εκπαίδευσης και της πρώιμης παιδικής ανάπτυξης. Δημιουργούνται συνεργασίες με τοπικούς οργανισμούς, ηγέτες κοινότητας και εθελοντές για τη δημιουργία ενός δικτύου υποστήριξης για τα παιδιά και τις οικογένειές τους. Τέλος ιδιαίτερη βοήθεια παρέχεται και από το κράτος για τη διάθεση πόρων και χρηματοδότησης, για πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη βελτίωση της σχολικής ετοιμότητας και στη μείωση των ποσοστών εγκατάλειψης του σχολείου. Όλα τα παραπάνω δεν θα μπορούσαν να υλοποιηθούν χωρίς την βοήθεια του Roger Federer Foundation. Από την άλλη πλευρά έχουμε την περίπτωση της Ελβετίας, στην οποία επίσης δραστηριοποιείται το Roger Federer Foundation. Η εκπαίδευση στην Ελβετία σύμφωνα με έρευνα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) είναι πιο κοστοβόρα από κάθε άλλη χώρα. Αυτό δημιουργεί οικονομικά εμπόδια για πολλές οικογένειες, που μπορεί να μην έχουν τόση οικονομική άνεση

και δεν ανήκουν στην ανώτερη κοινωνική τάξη. Η έλλειψη επαρκούς κρατικής υποστήριξης για τη φροντίδα των παιδιών μπορεί να συμβάλει στην ανισότητα πρόσβασης στην εκπαίδευση. Οι οικογένειες με χαμηλότερα εισοδήματα μπορεί να δυσκολεύονται να προσφέρουν ποιοτικές υπηρεσίες παιδικής μέριμνας, οδηγώντας σε διαφορές στις εκπαιδευτικές ευκαιρίες για παιδιά από διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά υπόβαθρα. Αυτό ακριβώς προσπαθεί να μειωθεί όσο είναι εφικτό από την οργάνωση, παρέχοντας οικονομική υποστήριξη σε όσους το έχουν ανάγκη (Roger Federer Foundation, nd).

Για την υποστήριξη του σκοπού έχει καθιερωθεί ετησίως ένα σύνολο αγώνων, χωρίς ανταγωνιστικό χαρακτήρα αλλά με σκοπό να συγκεντρωθούν κεφάλαια για το Roger Federer Foundation. Ταυτόχρονα δίνεται η ευκαιρία στους υποστηρικτές του αθλήματος να θαυμάσουν τους κορυφαίους τενίστες παγκοσμίως σε έναν αγώνα. Πρώτη φορά οργανώθηκε το 2010 στην Ελβετία και δύο μέρες αργότερα στην Ισπανία, σε έναν αγώνα μεταξύ των δύο φίλων αλλά και αιώνιων αντιπάλων, του Roger Federer και του Rafael Nadal. Η απήχηση που είχε την πρώτη χρονιά ήταν τεράστια φτάνοντας τα 10.500 εισιτήρια και τα έσοδα ξεπέρασαν κάθε προσδοκία φτάνοντας τα 4 εκατομμύρια δολάρια, τα οποία χωρίστηκαν ως εξής: 2.5 εκατομμύρια δολάρια στο Roger Federer Foundation και 1.3 εκατομμύρια στο Fundación Rafa Nadal. Το 2014 διοργανώθηκε ξανά στην Ελβετία μεταξύ Federer και Wawrinka, με συνολικά κέρδη 850.000 δολάρια. Έκτοτε έχουν γίνει άλλες 4 χρονιές (δύο φορές το 2017, 2018, 2020) με τον Roger Federer να πρωταγωνιστεί κάθε χρονιά με διαφορετικούς αντιπάλους (Match in Africa, nd). Την τελευταία χρονιά, το 2020 διοργανώθηκε στο Cape Town μεταξύ Federer και Nadal, με εξαιρετική απήχηση αφού οι θεατές ξεπέρασαν τις 51.000 και τα έσοδα έφτασαν στα 3.5 εκατομμύρια (SkySports, 2020).

Εκτός των παραπάνω δράσεων που σχετίζονται με την οργάνωση που έχει ο ίδιος ιδρύσει ο Federer δραστηριοποιείται και σε άλλες οργανώσεις. Συνεργάζεται και αποτελεί και εκείνος μέρος της οργάνωσης “Action Aid”, η οποία λειτουργεί από το 1972 και εδρεύει σε 45 χώρες. Ορισμένες από τις προτεραιότητες που τίθενται από την οργάνωση είναι η εξάλειψη των αιτίων της βίας κατά των γυναικών μέσα

από διάφορες εκστρατείες και καμπάνιες ευαισθητοποίησης του πληθυσμού, καθώς και η εκπαίδευση των γυναικών με σκοπό να γίνουν οικονομικά και επαγγελματικά ανεξάρτητες. Διοργανώνονται επίσης, προγράμματα προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της οικονομικής ανεξαρτησίας των μεταναστών. Η εκπαίδευση αποτελεί κλειδί για την ανάπτυξη και την ενδυνάμωση των ατόμων, καθώς και για την προώθηση της δικαιοσύνης και της ισότητας γι' αυτό και γίνεται τόσο μεγάλη προσπάθεια για την ύπαρξή της. Η ανάπτυξη ποιοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων που προωθούν την κριτική σκέψη, τη δημιουργικότητα και την αλληλεπίδραση, καθώς και η βελτίωση των υποδομών της σχολικής κοινότητας είναι δράσεις που προωθεί η κοινότητα (Roger Federer Foundation, nd).

4.1.3. Novak Djokovic Foundation

Ένα ακόμη σπουδαίο ίδρυμα φέρει το όνομα Novak Djokovic Foundation, αφού ιδρύθηκε από τον κορυφαίο Σέρβο αθλητή Novak Djokovic. Το 2007 εκείνος και η γυναίκα του, Jelena Djokovic δημιούργησαν μια οργάνωση με σκοπό να παρέχουν σε όσο το δυνατόν περισσότερα παιδιά ένα από τα πιο σημαντικά δικαιώματα που έχουν κατοχυρωθεί, αυτό της εκπαίδευσης. Η οργάνωση περιλαμβάνει διάφορα προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο πραγματοποίησης του ανωτέρω σκοπού. Έχουν εμφανιστεί διάφορα δεδομένα που παρουσιάζουν πως 1 στα 2 παιδιά στην Σερβία δεν παρακολουθεί την προσχολική αγωγή. Η παράλειψη εκπαίδευσης στην συγκεκριμένη ηλικία έχει ανυπολόγιστα κόστη στη μετέπειτα ποιότητα ζωής του ατόμου. Χωρίς την προσχολική αγωγή το παιδί δεν μαθαίνει να συνεργάζεται από μικρή ηλικία, δεν διαμορφώνει από νωρίς τον χαρακτήρα του, δεν αναπτύσσεται συναισθηματικά ούτε ονειρεύεται τον εαυτό του στο μέλλον. Έχοντας ως βάση τα παραπάνω η οργάνωση συνεργάζεται με τις τοπικές αρχές στην Σερβία, έχοντας ως στόχο να αξιοποιήσουν κάθε διαθέσιμο χώρο χτίζοντας σχολεία από την αρχή ή μεταμορφώνοντας παλιά κτήρια σε αίθουσες εκπαίδευσης. Ταυτόχρονα το πρόγραμμα λειτουργεί και εκπαιδευτικά ως προς τους διδάσκοντες- δασκάλους,

αφού λαμβάνουν ειδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης πριν αποτελέσουν μέρος του ανθρώπινου δυναμικού της οργάνωσης. Αυτό συμβαίνει επειδή ο δάσκαλος είναι εκείνος που έρχεται σε τόσο κοντινή επαφή με τα παιδιά μετά από τους γονείς και είναι σημαντικό τα πρότυπα που δίνονται να είναι και τα επιθυμητά. Αναπτύσσουν μια πολύ ιδιαίτερη σχέση και βρίσκονται πολύ κοντά στα παιδιά στην πιο κρίσιμη ηλικία τους, για αυτό και η εκπαίδευση αυτών είναι υψίστης σημασίας. Συνολικά αυτή η προσπάθεια έχει καταφέρει να δημιουργήσει 13 σχολεία, 55 κτήρια για προσχολική εκπαίδευση, 14 παιδικές χαρές, 839 χώρους για προσχολική αγωγή και έχει εκπαιδεύσει 2.237 δασκάλους. Επίσης η οργάνωση έχει δημιουργήσει δύο ξεχωριστά προγράμματα υποστήριξης προς τους γονείς προσφέροντας στρατηγικές και ένα δίκτυο υποστήριξης για να βοηθήσει στην αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων ανατροφής των παιδιών. Το πρώτο πρόγραμμα λέγεται “Support NOT Perfection” δηλαδή «Υποστήριξη όχι Τελειότητα». Το συγκεκριμένο πρόγραμμα ξεκίνησε το 2021, περιλαμβάνει ομαδικές συνεδρίες και δίνει στους γονείς την δυνατότητα να «εξοικειωθούν με το λάθος», να αντιληφθούν πως δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπίζουν τα πάντα με τον τέλειο τρόπο και πως είναι λογικό να ενεργούν και λανθασμένα. Αυτή η προσέγγιση αναγνωρίζει ότι δεν υπάρχει μια ενιαία λύση για την ανατροφή των παιδιών και ότι κάθε παιδί είναι μοναδικό, παρέχοντας στους γονείς τα απαραίτητα εργαλεία για να δημιουργήσουν τη δική τους συνταγή ανατροφής σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε παιδιού. Η καθοδήγηση, η αγάπη και η εμπλοκή τους σε διάφορες πτυχές της ζωής ενός παιδιού συμβάλλουν στην οικοδόμηση ενός δυνατού, προσαρμοστικού και συναισθηματικά ευφυούς ατόμου. Η αναγνώριση της σημασίας αυτού του ρόλου τονίζει τη σημασία της υποστήριξης των γονέων στο ταξίδι τους ως πρωταρχικοί παράγοντες επιρροής στη ζωή ενός παιδιού. Η δράση του προγράμματος αφορά παιδιά ηλικίας 6 ετών και άνω και γίνεται σε ομάδες των 15-20 γονέων σε μια σειρά από 10 συνεδρίες που λαμβάνουν χώρα σε εβδομαδιαία βάση. Οι συνεδρίες περιλαμβάνουν την κοινοποίηση των προσωπικών εμπειριών του κάθε γονέα με σκοπό την υποστήριξη σε κάθε πρόβλημα αυτών αλλά και την συμμετοχή των παιδιών στις συνεδρίες. Η δεύτερη δράση ονομάζεται “Path of a Champion” δηλαδή «Το

μονοπάτι του Αθλητή» και αποσκοπεί στην υποστήριξη των γονέων όσον αφορά την συμμετοχή των παιδιών σε διάφορες αθλητικές δραστηριότητες και στο πως εκείνοι πρέπει να ενεργούν ώστε να μην παρεμβαίνουν στην δραστηριότητα των παιδιών τους. Μέσα από το πρόγραμμα οι γονείς μπορούν να παρέχουν στα παιδιά κατάλληλες ευκαιρίες για σωματική δραστηριότητα και να ενθαρρύνουν αυτή τους την προσπάθεια ώστε να υιοθετήσουν έναν υγιεινό τρόπο ζωής. Με βάση όλες τις παραπάνω δράσεις είναι πλέον σαφές πως οποιοδήποτε θετική εμπειρία σε προσχολική ηλικία επιδρά θετικά στο μέλλον των παιδιών. Για αυτό και το υγιές περιβάλλον στο οποίο πρέπει να μεγαλώνουν είναι ανάγκη να ξεκινά από την προσχολική ηλικία. Συνολικά πάνω από 50.000 παιδιά έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα και έχουν επωφεληθεί από αυτό και περίπου 15 εκατομμύρια ευρώ έχουν επενδυθεί. Ο αντίκτυπος είναι τεράστιος και αυτό κάνει το έργο ακόμη πιο σημαντικό για την κοινωνία (Novak Djokovic Foundation, nd).

Εκτός της δραστηριότητας που σχετίζεται με την οργάνωση δημοσιεύματα παρουσιάζουν πως ο Novak κατά την διάρκεια της πρωτοφανούς πανδημίας το 2019 συνέδραμε με τον τρόπο του στο σύστημα υγείας. Έδωσε 1 εκατομμύριο ευρώ σε νοσοκομεία της Σερβίας ώστε να εξοπλιστούν με όλα τα απαραίτητα μηχανήματα (‘Novak Djokovic’, 2020). Στην συνέχεια δώρισε 5.5 εκατομμύρια δολάρια για την στήριξη του δημοσίου συστήματος και της Εκκλησίας της Σερβίας. Εκτός των παραπάνω έδωσε 5 εκατομμύρια σέρβικα δηνάρια, δηλαδή περίπου 42.000 ευρώ, σε μια πόλη της Σερβίας, που ονομάζεται Νόβι Παζάρ. Η συγκεκριμένη πόλη επλήγη έντονα από την πανδημία και χωρίς την βοήθεια του Novak δεν θα μπορούσε να ανακάμψει από τις επιπτώσεις αυτής. Πέρα από την Σερβία ο Novak βοήθησε και την Ιταλία και την Ισπανία, χώρες που ταλαιπωρήθηκαν σε μεγάλο βαθμό από την πανδημία του COVID-19. Ο Novak επένδυσε σημαντικά χρηματικά ποσά στην καμπάνια με το όνομα «Nuestra Mejor Victoria» που δημιούργησε ο Nadal στην Ισπανία. Τέτοιες πράξεις γενναιοδωρίας υπερβαίνουν τους ανταγωνισμούς και αναδεικνύουν τη σημασία της συνεργασίας για την αντιμετώπιση ευρύτερων κοινωνικών προκλήσεων. Σε ένα ξεχωριστό

μήνυμα από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ο Nadal ευχαριστεί προσωπικά τον Djokovic για την πράξη του (Chhabria,2020).

4.1.4.Rafael Nadal Foundation

Ο Ισπανός Rafael Nadal μαζί με την μητέρα του, δημιούργησε το 2010 ένα ίδρυμα που έλαβε και το όνομά του, Rafa Nadal Foundation. Και οι δύο θέλησαν να συνδράμουν στην δημιουργία ενός καλύτερου μέλλοντος, αφού χαρακτηριστικά έχουν αναφέρει πως θέλουν να επιστρέψουν την αγάπη και την στήριξη την οποία έχουν λάβει από τον κόσμο σε ανθρώπους που την έχουν πιο πολύ ανάγκη. Ο Nadal έχει αναφέρει πως το να βοηθάς τους συνανθρώπους σου μέσα από τέτοιου είδους δραστηριότητες είναι σαν να συνδράμεις στην αλλαγή της κοινωνίας. Γενικότερα το Rafa Nadal Foundation δραστηριοποιείται στην Ινδία και την Ισπανία και αφορά τη εκπαίδευση των ατόμων μέσω της άθλησης. Η δράση του ιδρύματος εντοπίζεται σε διάφορες υποβαθμισμένες περιοχές, συγκεκριμένα το 2014 ξεκίνησε η δραστηριότητα στην Πάλμα, το 2019 στη Βαλένθια και το 2021 στη Μαδρίτη. Όλες οι παραπάνω δράσεις αποσκοπούν στην βελτίωση των τριών παρακάτω πεδίων: του αθλητισμού, της εκπαίδευσης και της ψυχολογίας. Η δράση βοηθά παιδιά ηλικίας 5 έως 17 ετών αλλά και ενήλικες οι οποίοι αντιμετωπίζουν είτε οικονομικά προβλήματα ζώντας σε πολύ άσχημες συνθήκες είτε δυσκολεύονται σε μεγάλο βαθμό στην ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο. Μέσα από την συγκεκριμένη δράση όλοι οι άνθρωποι και κυρίως τα παιδιά μπορούν να έχουν ίσες ευκαιρίες για συμμετοχή σε οποιαδήποτε αθλητική δραστηριότητα. Με αυτόν τον τρόπο εξελίσσονται κινητικά, μαθαίνουν να χειρίζονται τον εσωτερικό τους κόσμο και να υιοθετούν έναν καλύτερο τρόπο ζωής που θα τους προσδώσει ευεξία και ηρεμία. Η δημιουργία και ο σχεδιασμός προγραμμάτων σε συνεργασία με ειδικούς τόσο στην Ισπανία όσο και στην Ινδία αντικατοπτρίζει μια παγκόσμια προοπτική και μια δέσμευση για την αντιμετώπιση διαφόρων αναγκών. Η χωρίς αποκλεισμούς πρόσβαση στην εκπαίδευση, η μείωση των ανισοτήτων και η διασφάλιση καλής υγείας και ευημερίας είναι κρίσιμες πτυχές για την προώθηση της θετικής αλλαγής σε κάθε

κοινότητα. Με την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την εστίαση στην ολιστική ανάπτυξη, το ίδρυμα στοχεύει στην ενδυνάμωση των παιδιών και των εφήβων ώστε να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους. Πέρα από τις παραπάνω δράσεις το Rafa Nadal Foundation ενεργεί και ως σχολή αντισφαίρισης. Ονομάζεται Nadal Educational Tennis School (NETS) έχει έδρα το Anantapur στην Ινδία και η λειτουργία του ξεκίνησε το 2010. Ετησίως φιλοξενεί περίπου 250 παιδιά από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές της Ινδίας, τους παρέχει διδασκαλία στο άθλημα της αντισφαίρισης, τους εντάσσει στην ομάδα μέσω των παιχνιδιών και βελτιώνει τις φυσικές τους ικανότητες ώστε να είναι σε θέση να διδαχθούν μια καινούργια δραστηριότητα. Το έργο υιοθετεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση συνδυάζοντας τον αθλητισμό, την εκπαίδευση και τον υγιεινό τρόπο ζωής. Διδάσκει στους συμμετέχοντες την έννοια της πειθαρχίας και ταυτόχρονα το ομαδικό πνεύμα μέσω της διδασκαλίας της αντισφαίρισης. Μέρος του προγράμματος είναι και η διδασκαλία αγγλικών και επιστήμης των υπολογιστών, δεξιότητες οι οποίες είναι ολοένα και πιο ζωτικής σημασίας στον σημερινό παγκοσμιοποιημένο και καθοδηγούμενο από την τεχνολογία κόσμο. Δίνεται επίσης, έμφαση στην σωστή διατροφή, καθώς παίζει σημαντικό ρόλο στη σωματική και γνωστική ανάπτυξη, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της αναπτυξιακής ηλικίας. Ταυτόχρονα το πρόγραμμα παρέχει βασική υγειονομική κάλυψη και περίθαλψη σε όλα τα παιδιά. Το ιδιαίτερα ενδιαφέρον του προγράμματος είναι πως δίνεται η ευκαιρία σε πολλούς που παρακολούθησαν το NETS να γίνουν μετέπειτα, μόλις ενηλικιωθούν, εθελοντές βοηθώντας και εκείνοι τους επόμενους συμμετέχοντες. Το 2021 έγινε ακόμα ένα βήμα, αφού το συγκεκριμένο πρόγραμμα ξεκίνησε να λειτουργεί φιλοξενώντας και άτομα που βρίσκονται σε αναπηρικό αμαξίδιο, ώστε να νιώσουν ισάξιοι με τα υπόλοιπα παιδιά, να κοινωνικοποιηθούν και να εξελιχθούν τόσο κινητικά όσο και διανοητικά. Εκτός από όλες τις παραπάνω ομάδες που μπορούν να γίνουν μέρος του προγράμματος δίνεται και η δυνατότητα σε άτομα, νέους με νοητική αναπηρία. Πάνω από 350 άτομα ανά χρόνο σε περίπου 25 σχολεία συμμετέχουν στο πρόγραμμα που αποσκοπεί στην διδασκαλία βασικών δεξιοτήτων, κινητικών και ψυχολογικών. Κάνει τα άτομα να νιώθουν μέρος μιας ομάδας, ενισχύει την επιμονή τους για την

κατάκτηση ορισμένων στόχων, τους μαθαίνει τι σημαίνει υγιεινός τρόπος ζωής και ουσιαστικά προσομοιάζει και αποτελεί μια μικρογραφία της κοινωνίας. Ακόμη το ίδρυμα Rafa Nadal Foundation υποστηρίζει και πολλούς αθλητές που ασχολούνται αφοσιωμένα με την αντισφαίριση και αναζητούν μια ευκαιρία για υποτροφία σε σπουδές στις Ηνωμένες Πολιτείες. Πολλά από αυτά τα άτομα δεν μπορούν να υποστηρίξουν οικονομικά μια τέτοια απόφαση και τότε είναι που το Rafa Nadal Foundation μπαίνει στο προσκήνιο παρέχοντας οικονομική βοήθεια σε εκείνους. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα λειτουργεί από το 2015, ονομάζεται “Study and Play” δηλαδή «Σπούδασε και Πάίξε» και στην πορεία του έχει υποστηρίξει περίπου 200 αθλητές. Τέλος, άλλο ένα πρόγραμμα που έχει δημιουργήσει το Rafa Nadal Foundation είναι το “Play All”, δηλαδή «Παίξτε όλοι». Αφορά αγόρια και κορίτσια ηλικίας 6 έως 16 ετών που ζουν σε υποβαθμισμένες περιοχές της Βαρκελώνης και αντιμετωπίζουν κοινωνικοοικονομικά προβλήματα. Το πρόγραμμα παρέχει ευκαιρίες σε όλα τα άτομα που παρόλο την θέληση τους να αθληθούν δεν μπορούν να το υποστηρίξουν. Όλη αυτή η δραστηριότητα σκοπεύει στην αύξηση των αθλούμενων, στην ενίσχυση της προσπάθειας αυτών και στην τόνωση της συλλογικότητας (Rafa Nadal Foundation, nd)

4.1.5. Alexander Zverev Foundation

Ο Γερμανός Alexander Zverev, έχει δημιουργήσει την οργάνωση που φέρει και το όνομά του, Alexander Zverev Foundation. Ο αδερφός του αλλά και οι γονείς του τον έχουν υποστηρίξει σε μεγάλο βαθμό στην προσπάθειά του. Η έδρα της είναι η γενέτειρα του τενίστα, το Αμβούργο και ιδρύθηκε το 2022. Ο Alexander Zverev όπως αποκάλυψε σχετικά πρόσφατα από την ηλικία των 4 ετών έχει διαγνωστεί με διαβήτη τύπου 1. Για αυτόν τον λόγο και η οργάνωση του προσανατολίζεται στην βοήθεια παιδιών που πάσχουν από διαβήτη τύπου 1, παρέχοντάς τους την απαραίτητη ιατρική βοήθεια. Γενικότερα φαίνεται ότι έχει ως επίκεντρο την προώθηση της προσωπικής ανάπτυξης και των αθλητικών δεξιοτήτων, καθώς και την υποστήριξη ενός υγιεινού και ενεργού τρόπου ζωής. Αυτού του είδους

παρεμβάσεις είναι σημαντικές για την ενίσχυση της ευεξίας και της ισορροπίας μεταξύ σώματος και πνεύματος. Η συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες βελτιώνει τις φυσικές δεξιότητες, τη σωματική κατάσταση, τη συνεργασία και από την άλλη ο υγιεινός τρόπος ζωής περιλαμβάνει την ισορροπία μεταξύ διατροφής, άσκησης και ψυχολογικής ευεξίας. Η ενθάρρυνση αυτού του τρόπου ζωής συμβάλλει στην πρόληψη ασθενειών και στην ενίσχυση της γενικής υγείας. Υπό την αιγίδα της οργάνωσης διοργανώνονται και διάφορες αθλητικές και κατασκηνωτικές δραστηριότητες. Ο Zverev έχει αναφέρει σε συνέντευξή του πως είναι σπουδαίο να έχεις την τύχη να μπορείς και να είσαι διατεθειμένος να δώσεις πίσω στην κοινότητα τη στήριξη που έχεις λάβει στη ζωή σου. Η ικανότητά σου να εκτιμάς τη στήριξη που έλαβες και να θέλεις να βοηθήσεις άλλους είναι ένδειξη της υπευθυνότητας και του αλτρουισμού σου. Χαρακτηριστικά ανέφερε πως γνωρίζει πως δεν είναι όλοι στην προνομιακή θέση που έχει βρεθεί εκείνος, δεν είναι τυχερά όλα τα παιδιά, δεν καταφέρνουν όλοι να πραγματοποιήσουν τα όνειρα τους για αυτό και θέλει να βοηθήσει όσους περισσότερους μπορεί με τον τρόπο του. Με την κοινοποίηση της προσωπικής του ιστορίας σχετικά με τον διαβήτη τύπου 1, επιθυμεί να εμπνεύσει και να στηρίξει άλλα άτομα που αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις. Να αποτελέσει θετικό ερέθισμα και για εκείνους που πάσχουν από διαβήτη τύπου 2, ώστε να υιοθετήσουν έναν υγιεινό τρόπο ζωής τόσο για την πρόληψη όσο και για την βελτίωση της υγείας τους. Από την ίδρυσή της συγκεκριμένης οργάνωσης επηρεάστηκαν τόσο άλλες οργανώσεις όσο και διάφορα πρόσωπα και βοήθησαν επενδύοντας στην ανάπτυξη της οργάνωσης (Alexander Zverev Foundation, nd)

4.1.6. Nick Kyrgios Foundation

Μια εξίσου παρόμοια ιδέα είχε και ο Νικ Κύργιος εδώ και κάποια χρόνια, που βέβαια δεν έχει υλοποιηθεί ακόμη. Το όνομα της οργάνωσης έχει παρθεί και από τον ιδρυτή της και φέρει το όνομα “NK Foundation”. Το όραμα είναι η δημιουργία μιας εγκατάστασης για παιδιά, που δεν έχουν την οικονομική ή κοινωνική δυνατότητα να συμμετέχουν σε κάτι τέτοιο. Εκεί θα μπορούν να

αισθάνονται ασφαλή, να είναι μέρος μιας κοινότητας και να έχουν πρόσβαση σε διάφορες δραστηριότητες. Σύμφωνα με τον Κύργιο οι εγκαταστάσεις θα έχουν τόσο γήπεδα τένις, ένα γυμναστήριο, γήπεδα μπάσκετ αλλά και κρεβάτια και δωμάτια στα οποία θα μπορούν να μένουν τα παιδιά. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο κατά το οποίο γίνεται προσπάθεια εύρεσης έκτασης για να στεγαστεί η οργάνωση με ταυτόχρονη προσπάθεια εύρεσης χορηγών και εταιριών που θα συνεργαστούν με την οργάνωση. Μπορεί να μην βρίσκεται σε σημείο λειτουργίας, όμως αποτελεί μια ελπίδα, ένα όνειρο που θα βοηθήσει μεγάλο αριθμό παιδιών στην Αυστραλία (NK Foundation, nd).

4.2. Ενέργειες κοινής ωφέλειας και αλληλεγγύης: διασώζοντας τον άνθρωπο και τιμώντας τον πολιτισμό

Τα ιδρύματα των παικτών είναι ανεκτίμητης αξίας και αναμφίβολα συνδράμουν σε μεγάλο βαθμό στην βελτίωση της ποιότητας ζωής αμέτρητων παιδιών και εφήβων, δίνοντας την ευκαιρία σε εκείνους να ονειρευτούν και γιατί όχι ακόμη και να πραγματοποιήσουν επιθυμίες τους. Αποτελούν τόσο εκπαιδευτικό ορόσημο αλλά και αθλητικό έναυσμα για χιλιάδες παιδιά που υπό άλλες συνθήκες δεν θα είχαν παρόμοια ευκαιρία. Εκτός όλων αυτών όμως, δεν πρέπει να παραλείψουμε να αναφέρουμε και ενέργειες μεμονωμένων παικτών που σε περιόδους ανάγκης έχουν συνδράμει με σημαντικά ποσά.

Εκτός των οργανώσεων που έχουν ιδρυθεί από παίκτες, υπάρχουν και επιπλέον ενέργειες που έχουν υλοποιηθεί από εξίσου πολύ σπουδαίους αθλητές. Ο Andy Murray έχει σημειώσει μια εκτεταμένη φιλανθρωπική δράση. Οι φιλανθρωπικές προσπάθειες του Andy Murray, ιδιαίτερα μέσω της συνεργασίας του με τη UNICEF ως Πρέσβης Καλής Θέλησης, επιδεικνύουν τη δέσμευσή του να έχει θετικό αντίκτυπο σε παγκόσμια ζητήματα που επηρεάζουν ευάλωτους πληθυσμούς. Ο Murray συνεργάζεται με έναν διάσημο διεθνή οργανισμό αφιερωμένο στην προώθηση της ευημερίας των παιδιών παγκοσμίως. Ακόμη, έχει συμμετάσχει σε έργα που στοχεύουν στην παροχή βοήθειας στους Σύριους πρόσφυγες. Αυτό περιλαμβάνει πρωτοβουλίες για την παροχή βασικών πόρων, υποστήριξης και εκπαίδευσης σε παιδιά και οικογένειες που έχουν πληγεί από την εμπόλεμη κατάσταση στην Συρία. Ένα ακόμη πεδίο που δραστηριοποιείται ο Murray, σχετίζεται με την καταπολέμηση μιας εκ των πιο θανατηφόρων ασθενειών, της ελονοσίας. Η ελονοσία παραμένει μια σημαντική πρόκληση για τη δημόσια υγεία σε πολλά μέρη του κόσμου. Η συμμετοχή του Murray σε έργα που σχετίζονται με την καταπολέμηση ασθενειών όπως η ελονοσία υποδηλώνει εστίαση στην υποστήριξη των προσπαθειών για την πρόληψη, τη θεραπεία και τον έλεγχο αυτής, ιδιαίτερα σε περιοχές όπου αποτελεί σημαντική απειλή. Εκτός από την καταπολέμηση της ελονοσίας η φιλανθρωπία του Murray επεκτείνεται σε έργα που σχετίζονται με τη βελτίωση των τρόπων καταπολέμησης του καρκίνου.

Αυτό περιλαμβάνει την έρευνα, τις εκστρατείες ευαισθητοποίησης ή και τις πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη βελτίωση της πρόσβασης στη θεραπεία και φροντίδα του καρκίνου (Schreier, 2019). Μια από τις πρώτες πράξεις καλής θέλησης που έγιναν από τον Murray ήταν η πρωτοβουλία του να δωρίσει χρήματα για κάθε άσο που πετύχαινε κατά τη διάρκεια των αγώνων του για ολόκληρη την αγωνιστική σεζόν του 2015. Αυτή η προσέγγιση όχι μόνο δείχνει τη δέσμευσή του σε φιλανθρωπικούς σκοπούς, αλλά δείχνει επίσης πώς οι επαγγελματίες του αθλητισμού μπορούν να έχουν ουσιαστικό αντίκτυπο άμεσα από την αγωνιστική τους δραστηριότητα. Για κάθε άσο που πετύχαινε θα δώριζε 50 δολάρια, συνολικά μάζεψε 80.000 δολάρια και βοήθησε περισσότερα από 16.000 παιδιά στην Συρία (Schreier, 2019). Η πρωτοβουλία του Andy Murray να διοργανώσει ακόμα και αγώνες, με ενεργούς και μη παίκτες, με σκοπό την ευαισθητοποίηση και την συγκέντρωση χρημάτων για την καταπολέμηση του καρκίνου είναι ένα ισχυρό παράδειγμα αξιοποίησης του αθλήματος ως πλατφόρμας για έναν ευγενή σκοπό (UNICEF UK), nd).

Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να γίνει αναφορά στους παίκτες που μπορεί να μην έχουν τόσο εκτεταμένη δράση στο πεδίο αλλά σίγουρα έχουν προσφέρει σε κρίσιμες στιγμές. Πολλοί είναι οι παίκτες που στάθηκαν στο πλευρό της χώρας τους και όχι μόνο όταν η σπουδαιότητα των γεγονότων το απαιτούσε. Όπως είναι ευρέως γνωστό τον Φεβρουάριο του 2022 η Ρωσία εισέβαλε στην Ουκρανία, θέτοντας την χώρα σε καθεστώς πολέμου. Οι συνέπειες για την χώρα ήταν ανυπολόγιστες, οικογένειες ξεριζώθηκαν, άνδρες στρατολογήθηκαν και αμέτρητος αριθμός ατόμων έχασε την ζωή του. Πολλοί ήταν εκείνοι που κατέληξαν πρόσφυγες δημιουργώντας ένα από τα μεγαλύτερα προσφυγικά ζητήματα που έχει υπάρξει από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά. Η χώρα πολιορκείται ακόμα και αυτή την στιγμή και οι ανάγκες της είναι σημαντικές. Σε αυτό το έργο πολλοί αθλητές αντισφαίρισης έσπευσαν να βοηθήσουν μέσω της αθλητικής τους ιδιότητας. Τον Μάιο του 2022 δημιουργήθηκε μια ουκρανική πλατφόρμα, που ονομάστηκε «United24», με σκοπό να συγκεντρωθούν κεφάλαια για την Ουκρανία κατά την διάρκεια του πολέμου. Από τους πρώτους αθλητές που συνέδραμαν στο έργο ήταν η Ουκρανή

παίκτρια αντισφαίρισης Elina Svitolina (United24, 2022). Ακολούθησαν και άλλοι αθλητές και συνέδραμαν στο σπουδαίο αυτό έργο. Ο Ελβετός και πρώην νούμερο 1, Roger Federer, με μια ανάρτησή του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τον Μάρτιο του '22 δεσμεύτηκε να δωρίσει 500.000 δολάρια στα παιδιά που επλήγησαν από τον πόλεμο μέσω της δικής του οργάνωσης. Ο αθλητής ανέφερε πως η κατάσταση απαιτεί την άμεση αντίδραση και ουσιαστική βοήθεια όλων, αφού πάνω από 6 εκατομμύρια παιδιά έχουν αποκλειστεί από την εκπαίδευση. Αυτή του η πράξη τον ώθησε στο επίκεντρο των γεγονότων και κορυφαία αθλητικά περιοδικά, όπως το Sports Illustrated τον εξύμνησαν. Βέβαια, είναι εξαιρετικά σημαντικό να αναφέρουμε πως δεν ήταν ο μόνος κορυφαίος παίκτης που συνέδραμε στο έργο, αφού και ο Andy Murray τον Μάρτιο το '22, ανακοίνωσε πως θα δώριζε όλες τις χρηματικές του απολαβές από εκείνη την στιγμή και έως το τέλος του '22 σε παιδιά που υπέφεραν από αυτή την παγκόσμια κρίση (Grez, 2022). Αξίζει να αναφερθεί πως λόγος έχει γίνει και για τον κορυφαίο Έλληνα τενίστα, Στέφανο Τσιτσιπά, που όπως αποκάλυψε η Ουκρανή Elina Svitolina, μπορεί να μην έγινε ευρέως γνωστό αλλά και εκείνος δώρισε σημαντικό ποσό για την βοήθεια των παιδιών που ζουν στην Ουκρανία (Sportsfeed, 2023). Αξίζει να σημειωθεί πως ο Pete Sampras μπορεί να μην έχει τόσο εκτεταμένη δράση στο πεδίο όμως κατά τη διάρκεια της καριέρας του έχει συμμετάσχει σε πολυάριθμες φιλανθρωπικές εκδηλώσεις και εκθέσεις για την υποστήριξη διαφόρων σκοπών ("Pete Sampras", 2002). Επιπλέον, έχει παράσχει την υποστήριξή του σε οργανώσεις και πρωτοβουλίες που στοχεύουν στη βελτίωση της ζωής των παιδιών, την προώθηση της εκπαίδευσης και την ευαισθητοποίηση για σημαντικά κοινωνικά ζητήματα. Συγκεκριμένα, έχει δωρίσει 250.000 δολάρια σε οργανώσεις που σχετίζονται με παιδιά που πάσχουν από εγκεφαλική παράλυση (L.A. TIMES ARCHIVES, 1990).

Οι αθλητές πέρα από τις παραπάνω ενέργειες έχουν την δυνατότητα να συμβάλουν έμμεσα και σε ζητήματα που σχετίζονται με περιβαλλοντικές καταστροφές μέσα από δωρεές, καμπάνιες ή ακόμα και εκδηλώσεις φιλανθρωπικού περιεχομένου. Ορισμένοι αθλητές χρησιμοποιούν την δημοτικότητά τους για να προωθήσουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση ή

να βοηθήσουν και πληθυσμούς που επλήγησαν από περιβαλλοντικές καταστροφές.

Ο Έλληνας αθλητής, Στέφανος Τσιτσιπάς, έχει σπείσει να βοηθήσει σε παρόμοια ζητήματα την χώρα του. Οι οικολογικές καταστροφές τα τελευταία χρόνια είναι ανείπωτες λόγω της κλιματικής αλλαγής και οι πλημμύρες που έχουν καταγραφεί στην Ελλάδα έχουν προκαλέσει ανυπολόγιστες καταστροφές σε πολλές περιοχές. Ο Στέφανος Τσιτσιπάς σε αυτές τις δύσκολες στιγμές στάθηκε στην χώρα του, ο κορυφαίος Έλληνας τενίστας έκανε δωρεά 100.000 ευρώ στον Ερυθρό Σταυρό, για να βοηθήσει τους ανθρώπους που επλήγησαν από το καταστροφικό πέρασμα της φονικής κακοκαιρίας Daniel (The Greek Herald, 2023). Πολύ σημαντική ήταν και η παρέμβασή του Έλληνα τενίστα στο πρωτάθλημα του Ακαπούλκο τον Φεβρουάριο του 2024 δωρίζοντας 1.000 δολάρια για κάθε άσο που θα πετύχαινε στο Mexican Open, θέλοντας να βοηθήσει την πόλη που επλήγη από τον καταστροφικό τυφώνα «Otis» τον Οκτώβριο του ίδιου έτους (The Guardian, 2024). Ακόμη ένα φαινόμενο που απορρέει από την κλιματική αλλαγή είναι και οι ανεξέλεγκτες πυρκαγιές, ειδικότερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες που η θερμοκρασία αγγίζει υψηλά επίπεδα. Τις τελευταίες χρονιές η κατάσταση έχει βγει εκτός ελέγχου αφού εκτάσεις καταστρέφονται και σπίτια καίγονται. Στην Αυστραλία το 2019-20 καταγράφηκε μια από τις πιο φονικές πυρκαγιές με πάνω από 480 εκατομμύρια ζώα να έχουν βρει μαρτυρικό θάνατο και περίπου 40 εκατομμύρια τμ. γης να έχουν καταστραφεί. Σε αυτή την κρίσιμη στιγμή ο Ελληνοαυστραλός Nick Kyrgios, δημοσιοποίησε την συμπαράσταση του και ανακοίνωσε μέσα από τους λογαριασμούς του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης πως για κάθε άσο που πετυχαίνει θα δωρίζει 200 δολάρια στους πληγέντες από την φωτιά. Ακολούθησαν σε αυτό το έργο και άλλοι σπουδαίοι παίκτες, όπως ο Novak Djokovic, δωρίζοντας 25.000 δολάρια. Η άμεση κινητοποίηση του Kyrgios απέδωσε καρπούς, αφού υπό την αιγίδα του ΑΟ διοργανώθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2020 ένας αγώνας επίδειξης στην Rod Laver Arena που ονομάστηκε 'Rally for Relief'. Όλη αυτή η διοργάνωση υπαγόταν σε ένα μεγαλύτερο πρόγραμμα που ονομάστηκε 'Aces for Bushfire Relief' που σύμφωνα με αυτό ο κάθε άσος που επιτυγχανόταν θα ισοδυναμούσε με την δωρεά 100 δολαρίων

στους πληγέντες από τις πυρκαγιές (Tennis Australia, 2020). Στους αγώνες συμμετείχαν πολλά γνωστά ονόματα του παγκοσμίου τένις και αυτός ο ήταν ένας παραπάνω λόγος το κοινό να ανταποκριθεί πλήρως σε αυτό το κάλεσμα. Σε πολύ γρήγορο χρονικό διάστημα τα εισιτήρια εξαντλήθηκαν και τα έσοδα αυτών άγγιξαν το ποσό των 4.836.014 δολάρια και δόθηκαν στην οργάνωση «Victorian Bushfire Appeal», που ήταν υπεύθυνη για την βοήθεια των πυρόπληκτων. Δεν ήταν λίγοι οι κορυφαίοι αθλητές που δέχθηκαν να βοηθήσουν αυτή την σπουδαία προσπάθεια της Αυστραλιανής διοργάνωσης. Djokovic, Nadal, Federer, Zverev, Τσιτσιπάς, δήλωσαν ‘παρών’ στο αθλητικό γεγονός και συνοδεύτηκαν και από γυναίκες αθλήτριες κορυφαίες του χώρου, όπως την Serena Williams, την Caroline Wozniacki και την Naomi Osaka. Ο Rafael Nadal με την σειρά του ανακοίνωσε στο κεντρικό court του ΑΟ την απόφασή του να δωρίσει μαζί με τον Roger Federer το ποσό των 250.000 αυστραλιανών δολαρίων για τις ανάγκες των πυρόπληκτων (Trollope, 2020).

4.3. Αθλητισμός και κοινωνία: θέτοντας τις βάσεις για ένα καλύτερο μέλλον

Αθλητισμός, κοινωνία και πολιτισμός είναι έννοιες αλληλένδετες και αλληλεξαρτώμενες. Για αυτό και όλες οι δράσεις που περιστρέφονται γύρω από όλων των ειδών αθλήματα αντικατοπτρίζουν και την δράση ολόκληρης της κοινωνίας. Οι καταξιωμένοι αθλητές αποτελούν παραδείγματα προς μίμηση για το ευρύ κοινό και το επηρεάζουν με ποικίλους τρόπους. Ο αθλητισμός πολλές φορές αποτελεί μέσο επηρεασμού είτε θετικά είτε αρνητικά. Στα θετικά αναμφισβήτητα ανήκουν οι παραπάνω δράσεις και πρωτοβουλίες των αθλητών. Η αρνητική πτυχή του αθλητισμού είναι άμεσα συνυφασμένη με τις στερεοτυπικές αντιλήψεις που επικρατούσαν και επικρατούν στην κοινωνία. Δεκαετίες πριν, το φαινόμενο παρατηρούνταν ιδιαίτερα έντονα και οι αντιλήψεις που επικρατούσαν έπλητταν τον πολιτισμό και απομάκρυναν την κοινωνία από κάθε είδους ανάπτυξη και εξέλιξη. Ο χώρος του αθλητισμού δήλωνε σε πολλές περιπτώσεις ‘παρών’, αφού δεν ήταν λίγες οι φορές που η δύναμη του προέτρεψε και ώθησε την κοινωνία σε καίριες αλλαγές.

Συγκεκριμένα για το άθλημα της αντισφαίρισης το πρόσωπο που άλλαξε τα δεδομένα ήταν ο Αφροαμερικάνος, Arthur Ashe. Η «επανάσταση» που προκάλεσε ήταν πρωτοφανής, σε μια εποχή που η διαφορά χρώματος αντιμετωπιζόταν πολύ αρνητικά εκείνος κατάφερε να κάνει την διαφορά. Εκτός της σπουδαίας του αθλητικής πορείας ήταν επίσης γνωστός για το έργο της υπεράσπισης και τις προσπάθειές του να προωθήσει την ισότητα και την κοινωνική δικαιοσύνη. Η κληρονομιά του Arthur Ashe εκτείνεται πέρα από τα επιτεύγματά του στο τένις, καθώς χρησιμοποίησε την προβολή του για να αντιμετωπίσει ευρύτερα κοινωνικά ζητήματα και να συμβάλει στον αγώνα για τα πολιτικά δικαιώματα και την ισότητα. Ο ακτιβισμός και το θάρρος του να υπερασπιστεί αυτό που πίστευε, έχουν αφήσει μόνιμο αντίκτυπο και αποτελούν έμπνευση για όλους. Η ενεργή συμμετοχή του Arthur Ashe στα πολιτικά δικαιώματα και την κοινωνική δικαιοσύνη φαίνεται από τις συλλήψεις του κατά τη διάρκεια διαμαρτυριών και υπογραμμίζουν τη δέσμευσή του να υποστηρίξει την πολιτική αλλαγή, τη φυλετική ενσωμάτωση και την εναντίωση σε πολιτικές

διακρίσεων όπως το Απαρτχάιντ και την κακομεταχείριση των προσφύγων από την Αϊτή. Η έντονη δράση του και η κριτική συγκεκριμένα για το Απαρτχάιντ στην Νότια Αφρική τον οδήγησαν ακόμα και σε εξαίρεση από τους αγώνες του Davis Cup (Morgan, 2012). Υπήρξε επίσης, Πρέσβης Καλής Θελήσεως του Υπουργείου εξωτερικών των ΗΠΑ στην Αφρική. Το 1988 αποκάλυψε δημόσια ότι είχε προσβληθεί από τον ιό HIV ως αποτέλεσμα μετάγγισης αίματος κατά τη διάρκεια χειρουργικής επέμβασης ανοιχτής καρδιάς. Από τότε έγινε υπέρμαχος της ευαισθητοποίησης και της εκπαίδευσης για το AIDS (Biography,2014). Ως απάντηση στη δική του διάγνωση, ίδρυσε το Ίδρυμα Arthur Ashe για την καταπολέμηση του AIDS. Το ίδρυμα είχε στόχο να ευαισθητοποιήσει σχετικά με τον HIV και το AIDS, να προωθήσει τη σεξουαλική διαπαιδαγώγηση. Συγκεκριμένα, προωθεί την κατανόηση, την πρόληψη και τη θεραπεία μέσω κλινικής έρευνας, την συνεργασία με άλλους οργανισμούς και ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης για την δημιουργία ντοκιμαντέρ, άρθρων, βιβλίων, ενημερωτικών δελτίων για να μπορέσουν όλοι να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και γνώσεις (Arthur Ashe Institute for Urban Health, nd). Η ομιλία του στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών την Παγκόσμια Ημέρα κατά του AIDS, 1 Δεκεμβρίου 1992, υπογράμμισε τον επείγοντα χαρακτήρα της ευαισθητοποίησης για το AIDS και την ανάγκη για αυξημένη χρηματοδότηση της έρευνας. Οι προσπάθειες του Ashe στην καταπολέμηση του HIV/AIDS συνέβαλαν σημαντικά στην προώθηση της κατανόησης και της παγκόσμιας συζήτησης σχετικά με αυτό το κρίσιμο ζήτημα δημόσιας υγείας που μέχρι τότε ήταν ζήτημα που κανείς δεν έπαιρνε πρωτοβουλία να αντιμετωπίσει με έργο. Όταν αποκάλυψε πως είναι φορέας του ιού HIV ρωτήθηκε από δημοσιογράφο αν αυτή είναι η δυσκολότερη δοκιμασία της ζωής του και εκείνος απάντησε λέγοντας, «Όχι, η δυσκολότερη δοκιμασία της ζωής μου ήταν το να είμαι μαύρος σε αυτή την κοινωνία. Το να πρέπει να ζήσω σαν μειονότητα στην Αμερική. Ακόμα και τώρα, το νιώθω σαν ένα μεγάλο βάρος πάνω μου». Τους τελευταίους μήνες της ζωής του, ο Arthur Ashe συνέχισε να κάνει σημαντικές συνεισφορές. Δύο μήνες πριν από το θάνατό του, ίδρυσε το Ινστιτούτο Arthur Ashe για την Αστική Υγεία. Αυτό το ινστιτούτο είχε ως στόχο να αντιμετωπίσει ζητήματα που

σχετίζονται με την ανεπαρκή παροχή υγειονομικής περίθαλψης, εστιάζοντας ιδιαίτερα στις αστικές κοινότητες. Ως αναγνώριση των συνεισφορών και των επιτευγμάτων του, ο Ashe ανακηρύχθηκε Αθλητής της Χρονιάς από το περιοδικό Sports Illustrated. Αυτή η τιμή αντανakλούσε όχι μόνο τα επιτεύγματά του στο τένις αλλά και την ευρύτερη επίδραση του στην κοινωνία μέσω του ακτιβισμού, της υπεράσπισης και της φιλανθρωπίας του. Το 1988, ο Arthur Ashe δημοσίευσε το "A Hard Road to Glory: A History of the African-American Athlete", ένα βιβλίο τριών τόμων που εμβαθύνει στην ιστορία και τα επιτεύγματα των Αφροαμερικανών αθλητών. Ο Ashe συνεργάστηκε στενά με μια ομάδα ερευνητών για σχεδόν έξι χρόνια για την συγγραφή αυτού του βιβλίου. Θεώρησε το βιβλίο πιο σημαντικό από οποιονδήποτε από τους τίτλους του στο τένις, τονίζοντας τη σημασία της καταγραφής των συνεισφορών και των αγώνων των Αφροαμερικανών αθλητών σε όλη την ιστορία. Πέρασε μεγάλο μέρος των τελευταίων ετών της ζωής του δουλεύοντας στα απομνημονεύματά του, με τίτλο "Days of Grace". Ολοκλήρωσε το χειρόγραφο λιγότερο από μια εβδομάδα πριν από το θάνατό του. Τα απομνημονεύματα του παρέχουν πληροφορίες για τη ζωή, την καριέρα και τις προκλήσεις που αντιμετώπισε, συμπεριλαμβανομένης της μάχης του με το AIDS. Το «Days of Grace» δημοσιεύτηκε μετά θάνατον, το 1994, και χρησιμεύει ως σημαντική απόδειξη των εμπειριών, των προβληματισμών και της διαρκούς κληρονομιάς του Arthur Ashe. Η σύζυγός του έχει αποκαλύψει πως δεν ήθελε να τον θυμούνται για τους τίτλους σε US Open, AO και Wimbledon ή για το ότι επιλέχθηκε στο Hall Of Fame του τένις το 1985. Θα προτιμούσε να επικαλούνται το όνομά του για όσα είπε, για όσα έκανε για την κοινωνία και την κοινότητά του. Το όνομα του γράφτηκε στην ιστορία τόσο για την αθλητική του καριέρα όσο και για την προσπάθεια εξάλειψης του ρατσισμού, αφού κατέρριψε πολλές στερεοτυπικές απόψεις περί κατωτερότητας των έγχρωμων ατόμων αλλά και συνέδραμε ενεργά στην καταπολέμηση του AIDS. Η κληρονομιά του Arthur Ashe εκτείνεται πολύ πέρα από το γήπεδο. Παραμένει έμπνευση για πολλούς για το θάρρος, την ακεραιότητα και τη δέσμευσή του να κάνει μια θετική διαφορά στον κόσμο ('Britannica', 1999).

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η συγκεκριμένη εργασία παρουσιάζει τις αθλητικές επιτυχίες κορυφαίων αθλητών της αντισφαίρισης από την εποχή που ξεκίνησε η ενοποίηση των ερασιτεχνικών με τους επαγγελματικούς αγώνες, το 1968. Για τον καθορισμό τους ως κορυφαίοι καθοριστικό ρόλο έπαιξε ο αριθμός GS που έχουν κατακτήσει, και η παραμονή τους σε μια καλή θέση στην παγκόσμια κατάταξη αλλά και η γενικότερη πορεία τους στο άθλημα. Μέσα από αυτή την ανασκόπηση διαπιστώθηκε πως αρκετοί είναι οι παίκτες που έχουν καταφέρει να ξεχωρίσουν και να πετύχουν σημαντικά αθλητικά επιτεύγματα.

Ιδιαίτερα διακρινόμενοι αθλητές αντισφαίρισης είναι ο Ελβετός Roger Federer, ο Ισπανός Rafael Nadal και ο Σέρβος Novak Djokovic οι οποίοι αναφέρονται ανεπίσημα και ως “Big 3”. Αντίστοιχα έχουν κατακτήσει 20, 22 και 24 GS τίτλους σε όλη τους την καριέρα. Και οι τρεις τους θεωρούνται από τους καλύτερους παίκτες όλων των εποχών, έχοντας κυριαρχήσει στο παγκόσμιο χώρο της αντισφαίρισης για περίπου δύο δεκαετίες. Οι συγκεκριμένοι αθλητές έχουν εμπνεύσει αμέτρητα άτομα, έχουν αποτελέσει παραδείγματα προς μίμηση και έχουν βοηθήσει στην γενικότερη ανάπτυξη και εξέλιξη του αθλήματος παγκοσμίως. Διακεκριμένοι αθλητές υπήρξαν και κάποιες δεκαετίες πρωτύτερα από τους προαναφερθέντες, που και εκείνοι άφησαν το στίγμα τους. Εξαιρετικά ικανοί και σπουδαίοι αθλητές ήταν ο Björn Borg που κατάφερε να κατακτήσει 11 GS, ο John McEnroe με 7 τίτλους GS, ο Ivan Lendl με 8 τίτλους GS και ο Andre Agassi με 8 τίτλους GS. Αθλητής φαινόμενο της εποχής ήταν ο Pete Sampras, ο οποίος κατέκτησε 11 φορές GS.

Από τη διερεύνηση των στοιχείων, παρατηρήθηκε πως σπουδαίοι αθλητές εκτός της αθλητικής τους δραστηριότητας είχαν εκτεταμένη δράση και στο πολιτισμικό πεδίο. Με σκοπό την εξάπλωση και διάδοση του αθλήματος πολλοί και διακεκριμένοι αθλητές αντισφαίρισης συνέδραμαν με τον τρόπο τους. Αξιοποιώντας την αναγνωρισιμότητά τους διέθεσαν ένα μέρος των κερδών τους σε φιλανθρωπικούς σκοπούς και ανάλογες δραστηριότητες. Μπορεί να παρατηρείται έντονα το φαινόμενο της δραστηριοποίησης μεγάλου αριθμού

παικτών σε αυτόν τον τομέα, όμως η πλειονότητα αυτών είναι και οι παίκτες που είναι σε πιο μικρή ηλικία. Έδρασαν ενεργά και αξιοποίησαν ουσιαστικά την απήγηση τους, τη δημοφιλία τους αλλά και τα κέρδη που τους έχουν αποφέρει οι διακρίσεις τους με σκοπό να βοηθήσουν κοινωνικές ομάδες και πληθυσμούς που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα βιοτικού επιπέδου.

Ο Ελβετός Roger Federer, ο Ισπανός Rafael Nadal και ο Σέρβος Novak Djokovic αναμφισβήτητα έχουν γράψει ιστορία ως αθλητές αλλά έχουν πράξει και ένα εξίσου σημαντικό φιλανθρωπικό έργο. Μπορεί λοιπόν τα αθλητικά τους επιτεύγματα να είναι αυτά που τους κατέστησαν γνωστούς αλλά η προσφορά τους προς τον άνθρωπο είναι αξιοσημείωτη. Ο καθένας τους έχει δημιουργήσει έναν οργανισμό που φέρει και το όνομά τους με σκοπό την παροχή βοήθειας σε ευάλωτους πληθυσμούς. Συγκεκριμένα ο Federer δραστηριοποιείται σε περιοχές της Αφρικής και την Ελβετίας φροντίζοντας για την παροχή εκπαίδευσης σε όλα τα παιδιά σχολικής και προσχολικής ηλικίας. Ο Nadal μέσω της οργάνωσης του φροντίζει να δίνει ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά της Ινδίας και της Ισπανίας να εξελιχθούν εκπαιδευτικά αλλά ταυτόχρονα και να μυηθούν στον αθλητισμό μέσα από το άθλημα της αντισφαίρισης και να υιοθετήσουν κατ' επέκταση και έναν αθλητικό τρόπο ζωής. Επίσης και ο Djokovic δραστηριοποιείται ανάλογα στον τομέα δημιουργώντας σχολεία και παρέχοντας εκπαίδευση σε παιδιά στην Σερβία που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να το κάνουν. Άλλοι αθλητές με παρόμοια δραστηριότητα είναι και ο Zverev, ο οποίος το 2022 δημιούργησε μια οργάνωση με σκοπό την βοήθεια παιδιών που πάσχουν από διαβήτη τύπου 1, όπως και ο ίδιος.

Διαπιστώνεται πως δράσεις ανθρωπιστικού περιεχομένου που έλαβαν χώρα μέσω των αθλητών αντισφαίρισης έκαναν την εμφάνισή τους μετά από το 2000. Πιο πριν οι πρωτοβουλίες κορυφαίων παικτών για τέτοιου είδους δράσεις ήταν αρκετά περιορισμένες. Αυτό σίγουρα μπορούμε να το δικαιολογήσουμε αν σκεφτούμε την ραγδαία εξέλιξη της κοινωνίας τις τελευταίες δεκαετίες και την εξαιρετικά μεγάλη κινητοποίηση του πληθυσμού όσον αφορά ζητήματα κοινωνικής και πολιτισμικής ταυτότητας. Εκείνος που έκανε την διαφορά ήταν ο

Agassi, ο οποίος χαράζοντας διαφορετική πορεία από αθλητές της εποχής του, ξεκίνησε από το 1994 μια σπουδαία φιλανθρωπική δραστηριότητα.

Η μέριμνα των αθλητών δεν περιορίστηκε μόνο στην επίλυση ζητημάτων εκπαιδευτικής ανεπάρκειας. Μπορεί το θέμα της έλλειψης εκπαιδευτικών φορέων και της δυνατότητας των παιδιών να συμμετέχουν στην εκπαίδευση να είναι ζωτικής σημασίας αλλά και η αθλητική τους παιδεία είναι ιδιαίτερα σημαντική. Για αυτό τον λόγο οι δύο βασικοί τομείς της άσκησης πνεύματος και σώματος είναι και αυτοί που επένδυσαν οι περισσότεροι αθλητές. Ταυτόχρονα όμως υπάρχουν και αθλητές όπως ο Arthur Ashe, οι οποίοι «πολέμησαν» για την κατοχύρωση της ισότητας, της δίκαιης αντιμετώπισης των έγχρωμων ατόμων σε μια εποχή που η κοινωνία και οι στερεοτυπικές αντιλήψεις που επικρατούσαν δεν το επέτρεπαν. Τότε λοιπόν, την δεκαετία του '90 έδωσε μάχη για την καταπολέμηση του ρατσισμού απέναντι στον έγχρωμο πληθυσμό. Οι ενέργειες του συγκεκριμένου αθλητή δεν σταμάτησαν εκεί αλλά προσπάθησε με κάθε τρόπο δημοσιοποιώντας την δική του ιστορία να ενημερώσει τον κόσμο για μια τότε θανατηφόρα ασθένεια, το AIDS.

Στον τομέα της υγείας και άλλοι αθλητές έχουν συμβάλει με τον τρόπο τους, ο Djokovic κατά την διάρκεια της πανδημίας του COVID, δώρισε μεγάλα ποσά σε νοσοκομεία για την στήριξη αυτών αλλά και ο Murray αποδεδειγμένα έχει βοηθήσει στην καταπολέμηση της ελονοσίας σε χώρες της Αφρικής αλλά και στην ενημέρωση για τον καρκίνο. Άλλοι αθλητές, όπως ο Τσιτσιπάς έχει δηλώσει παρών όταν η χώρα του «αιμορραγούσε», μιας και στις καταστροφικές πλημμύρες του 2023 στην περιοχή της Θεσσαλίας έσπευσε να βοηθήσει τους κατοίκους των οποίων η περιουσία καταστράφηκε, δωρίζοντας σημαντικό ποσό.

Καταλήγουμε λοιπόν μέσα από την βιβλιογραφική ανασκόπηση πως οι επιτυχίες των αθλητών αντισφαίρισης στον αθλητικό τομέα συνοδεύονται και με δράσεις πολιτισμικού περιεχομένου. Οι συγκεκριμένοι αθλητές έκαναν το παραπάνω βήμα, έπραξαν αυτό που ο καθένας μας πρέπει να πράττει αναφορικά με ζητήματα και προβλήματα που ανακύπτουν στην κοινωνία, που πολύ συχνά βρίσκουν τρόπο επίλυσης ή υποβοηθούνται με την αρωγή των φιλανθρωπικών δράσεων. Η φιλανθρωπική δράση αυτών ωφελούν πρώτον γιατί οι ίδιες οι

ενέργειες προσφέρουν σημαντική αρωγή και δεύτερον γιατί αφυπνίζουν και τις συνειδήσεις πολιτών, φορέων και κρατών βασιζόμενοι στην αναγνωρισιμότητα των προσωπικοτήτων τους. Συνεπώς τέτοιου είδους ενέργειες προσφέρουν ουσιώδη βοήθεια για την στήριξη όλων όσοι χρήζουν υποστήριξης. Ο ρόλος της αντισφαίρισης τα τελευταία χρόνια δρα εποικοδομητικά λόγω της προβολής των παικτών του στον αθλητικό χώρο και της διάδοσης του αθλήματος στο ευρύ κοινό. Οι προσπάθειές τους καταδεικνύουν τη σημαντική επίδραση που μπορούν να έχουν οι αθλητές πέρα από την απόδοσή τους στο γήπεδο, ασκώντας την επιρροή τους για να κάνουν μια θετική διαφορά στον κόσμο.

Η ανωτέρω ανοδική πορεία που έχει χαράξει το άθλημα της αντισφαίρισης λειτουργεί αφυπνιστικά. Μας υποδεικνύει την δέσμευση που έχουμε όλοι, και πρωτίστως οι αθλητές παγκόσμιου βεληνεκούς, στην περαιτέρω δράση σε ανάλογα ζητήματα. Προκειμένου για έναν καλύτερο κόσμο και για έναν πολιτισμό ανθρωπισμού, η δράση των αντισφαιριστών μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση για περισσότερους αθλητές.

VI. ΠΗΓΕΣ

6.1. Βιβλιογραφία

- Baker, R.D. & McHale, I.G.(2014). A dynamic paired comparisons model: Who is the greatest tennis player?*European Journal of Operational Research*.236 (2), 677-684
- Γιαννάκης, Θ. (1998). *Ιστορία Φυσικής Αγωγής*. Αυτοέκδοση.
- Γιαννάκης, Θ. (2002). *Ζάππειες και Σύγχρονες Ολυμπιάδες*. Αυτοέκδοση.
- Γρίβας, Ν. (2015). *Αντισφαίριση: Τεχνική-Τακτική-Ασκησιολόγιο-Κανονισμοί. Κάλλιπος*, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις.
- Di Cook (2014) *Visiphilia: Can Nick Kyrgios Be a Tennis Champion?**CHANCE*, 27(3), 49-52.DOI: 10.1080/09332480.2014.965633
- Fest, S. (2018). *Roger Federer And Rafael Nadal: The Lives And Careers Of Two Tennis Legends*.
- Θεοδωράκης, Ι., Τζιαμούρτας, Α., Νάτσης, Π., Κοσμίδου, Ε.(2012). *Φυσική Αγωγή (Α',Β',Γ' Γυμνασίου)*-Βιβλίο Μαθητή. «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ»
- Lake, R. J. (2019) *Routledge Handbook of Tennis: History, Culture and Politics*. Routledge International Handbooks.
- Gillmeister, H. (2017). Bibliography. *Tennis - A Cultural History (2nd edition)*. Equinox eBooks Publishing, United Kingdom. p. 532-569 Feb 2017.<https://www.equinoxpub.com/home/view-chapter/?id=32783>
- Gillmeister, H. (2017).*The Origins of Tennis: The Monks' Racket. Tennis - A Cultural History (2nd edition)*.<https://www.equinoxpub.com/home/view-chapter/?id=30654>
- Grasso, J. (2011). *Historical Dictionary of Tennis*. Scarecrow Press.
- Harris, C., &DeBose, L.K. (2007). *Charging the Net: A History of Blacks in Tennis from Althea Gibson and Arthur Ashe to the Williams Sisters*. IvanR. Dee.
- Higgins, J. (2018). Why Roger Federer is a GOAT: an account of sporting genius. *Journal of the Philosophy of Sport*. 45:3, 296-317.

- Morgan, E. J. (2012). *Black and White at Center Court: Arthur Ashe and the Confrontation of Apartheid in South Africa*. *Diplomatic History*, 36(5), 815–841. doi:10.1111/j.1467-7709.2012.01066.x
- Μουρατίδης Ι. (2024). *Ιστορία Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού με Στοιχεία Φιλοσοφίας*. Τζιόλα.
- Ohlsson, A. (2004). *Sporting Biographical Narratives: The Example of Bjorn Borg*. In S. J. Bandy (Ed.), *Nordic narratives in sport and physical culture : transdisciplinary perspectives* (Skriftserien Ludus ; 2) (pp. 40-47). Center for Idræt, Aarhus Universitet.
- Πάπυρος Larrouse Britannica (2006). Τόμος 49 σελ.386. Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρος : Αθήνα.
- Radicchi, F. (2011). Who Is the Best Player Ever? A Complex Network Analysis of the History of Professional Tennis. *PLoS ONE*, 6(2), e17249. doi:10.1371/journal.pone.0017249
- Zilberman, D. (2014) *Learning to become a champion-acquiring expertise in sport: A reading of the autobiographies of Agassi and Sampras*. Masters thesis, Concordia University.

6.2. Δικτυογραφία

ATP Tour.com. *Alexander Zverev*,. <https://www.atptour.com/en/players/alexander-zverev/z355/bio>

AndyMurray.com <https://www.andymurray.com/profile/>

Architect, (December 15, 2016). *Arthur Ashe Stadium*, <https://www.architectmagazine.com/project-gallery/arthur-ashe-stadium>

Association of Tennis Professionals.
atptour.com<https://www.atptour.com/en/tournaments>

ATP Tour (May 14, 2023). *Roland Garros Announces 2023 Prize Money*.<https://www.atptour.com/en/news/roland-garros-2023-prize-money>

Ausopen (29 December 2022).*Australian Open prize money hits record high*.
Ausopen.com. <https://ausopen.com/articles/news/australian-open-prize-money-hits-record-high>

Andree Agassi Foundation. <https://agassifoundation.org/>

Alexander Zverev Foundation. <https://www.alexanderzverevfoundation.com/>

Big Three (tennis). (16 February 2020). In *Wikipedia*.[https://en.wikipedia.org/wiki/Big_Three_\(tennis\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Big_Three_(tennis))

Biography.com Editors (2021, November 16). *Arthur Ashe Biography*. The Biography.com website. <https://www.biography.com/athletes/arthur-ashe>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2017, March 10). real tennis. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/sports/real-tennis>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2022, September 16). Roger Federer summary. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/summary/Roger-Federer>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2023, August 5). Rod Laver. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/biography/Rod-Laver>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2023, December 4). Andre Agassi. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/biography/Andre-Agassi>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2023, December 27). John McEnroe. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/biography/John-McEnroe>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2024, January 13). Roger Federer. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/biography/Roger-Federer>

Britannica, T. Editors of Encyclopaedia (2024, January 14). Australian Open. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/sports/Australian-Open>

Bruce, M. George Lyndhurst, Aberdare. 4th Baron and Lorge, Barry Steven (2024, January 16). tennis. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/sports/tennis>

Cavendish, R. (2023, November 23). All England Lawn Tennis and Croquet Club. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/topic/All-England-Lawn-Tennis-and-Croquet-Club>

Christopher Dawson. (June 27, 2022). *Continuing the legacy of Arthur Ashe*. *CNN*.<https://edition.cnn.com/2022/06/13/us/iyw-arthur-ashe-how-to-help/index.html>

Davis Cup History.
Daviscup.com<https://www.daviscup.com/en/organisation/davis-cup-history.aspx>

Evert, C. (2024, January 14). U.S. Open. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/sports/US-Open-tennis>

Η Ναυτεμπορική (16 Ιανουαρίου 2023). *Τα χρηματικά έπαθλα του Australian Open 2023*. <https://www.naftemporiki.gr/sports/1428155/ta-chrimatika-epathla-toy-australian-open-2023/>

Matias Grez (March 9, 2022). *Andy Murray to donate 2022 season prize money to Ukrainian children*. CNN. <https://edition.cnn.com/2022/03/09/tennis/andy-murray-donate-prize-money-ukraine-spt-intl/index.html>

French Open. (16 November 2002). In *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/French_Open

Grand Slam. In *Britannica dictionary*. <https://www.britannica.com/dictionary/grand-slam>

History of tennis. (25 February 2007). In *Wikipedia*. https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_tennis#Birth_of_lawn_tennis

ITF (International Tennis Federation). *Itftennis.com*

ITF. Grand Slam tournaments. <https://www.itftennis.com/en/itf-tours/grand-slam-tournaments/>

Kaoushik Ramachandran (February 16, 2023). *All you need to know about the 4 Grand Slams in Tennis*. Tennis Gyan. <https://tennisgyan.com/grand-slams-tennis/>

La Time Archives (17 December 1990). *Sampras Wins Like Champion : Tennis: After earning \$2 million at Munich tournament, Rancho Palos Verdes player donates \$250,000 to charity*. <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1990-12-17-sp-4924-story.html>

Λεξικό Πύλη της Ελληνικής Γλώσσας (2008). Συμβολή. Σε https://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides

Λεξικό Πύλη της Ελληνικής Γλώσσας (2008). Πολιτισμικός.

Lorge, B. Steven , Bruce, . Morys George Lyndhurst and Aberdare, . 4th Baron (2024, January 26). tennis. *Encyclopedia Britannica*. <https://www.britannica.com/sports/tennis>

Luciana Schreier (30 August 2019). *The BorgenProject*. <https://borgenproject.org/andy-murrays-philanthropy/>

Matt Trollope. (15 January 2020). *Stars step out to Rally for Relief*. Tennis Australia. <https://ausopen.com/articles/news/stars-step-out-rally-relief>

Match in Africa. <https://www.match-in-africa.com/>

MetrosportTeam (2023) Τσιτσιπάς: *Τεράστια δωρεά του Έλληνα τενίστα στους πλημμυροπαθείς*. <https://www.metrosport.gr/tsitsipas-terastia-dorea-toy-ellina-tenista-stoys-plimmyropatheis-839360>

NK Foundation. <https://nkfoundation.com.au/>

Nikolaus Fink (January 06, 2023). *"Tennis Plays for Peace": Stars line up at charity event for Ukraine*. Tennisnet. <https://www.tennisnet.com/en/news/tennis-plays-for-peace-stars-line-up-at-charity-event-for-ukraine>

Novak Djokovic- The official website. <https://novakdjokovic.com/en/>

Novak Djokovic (27 March 2020). *Novak, Jelena and NDF donating € 1 million to help Serbia fight COVID-19*. <https://novakdjokovic.com/en/news/media/novak-jelena-and-the-ndf-donating-1-million-euros-to-help-serbia-fight-covid-19/>

Novak Djokovic Foundation. <https://novakdjokovicfoundation.org/>

Olympics.com <https://olympics.com/en/news/tennis-court-markings-dimensions-size-types-variety-surface-hard-grass-clay>

Olympics.com<https://olympics.com/en/news/top-tennis-players-best-men-women-rank-greatest-all-time>

Rafa Nadal Fundacion, <https://www.fundacionrafanadal.org/en/>

Roland Garros (12 MAY 2023). *ROLAND-GARROS 2023: PRIZE MONEY REVEALED*.<https://www.rolandgarros.com/en-us/article/roland-garros-2023-prize-money-increase-draws>

Roger Federer Foundation, nd.<https://rogerfedererfoundation.org/>

RogerFederer.com. <https://www.rogerfederer.com/index.php/profile>

SkySports(11February 2020). *Roger Federer and Rafael Nadal play exhibition in front of record crowd at Cape Town Stadium*.
<https://www.skysports.com/tennis/news/12110/11931481/roger-federer-and-rafael-nadal-play-exhibition-in-front-of-record-crowd-at-cape-town-stadium>

Tennis Australia.(3 January 2020) . *Aces for Bushfire Relief: tennis' massive fundraising effort*. <https://ausopen.com/articles/news/aces-bushfire-relief-tennis-massive-fundraising-effort>

Tennis Australia (29 December 2022).*Australian Open prize money hits record high*. [ausopen.com. https://ausopen.com/articles/news/australian-open-prize-money-hits-record-high](https://ausopen.com/articles/news/australian-open-prize-money-hits-record-high)

The Guardian (29 February 2024). *Do good through tennis': Tsitsipas pledges donation to hurricane-hit Acapulco*.
<https://www.theguardian.com/sport/video/2024/feb/29/stefanos-tsitsipas-pledges-donation-hurricane-hit-acapulco-mexican-open-tennis-video>

<https://www.unicef.org.uk/> <https://www.unicef.org.uk/celebrity-supporters/andy-murray/>

US Open (nd). *2023 US Open Prize Money*.
https://www.usopen.org/en_US/visit/prize_money.html

United24 (5 May 2022). In *Wikipedia*.<https://en.wikipedia.org/wiki/United24>

Utathya Nag (05 June 2022). *Everything you need to know about tennis courts*.
Olympics.com <https://olympics.com/en/news/tennis-court-markings-dimensions-size-types-variety-surface-hard-grass-clay>

Vinay Chhabria (Jul 30, 2020). *Novak Djokovic is the only top player to make COVID-19 donations in 3 different countries*.Sportskeeda.
<https://www.sportskeeda.com/tennis/news-novak-djokovic-top-player-make-covid-19-donations-3-different-countries>

Wimbledon,(nd).*Prize Money and Finance*.
https://www.wimbledon.com/en_GB/about_wimbledon/prize_money_and_finance.html

Sportsfeed (13 Νοεμβρίου 2023). *Μεγάλη δωρεά του Τσιτσιπά για την Ουκρανία*.
<https://sportsfeed.gr/megali-dorea-toy-tsitsipa-gia-tin-oykrania/>

Tennis24 (3 December 2019). *Οδηγός για αρχάριους : οι τύποι επιφανειών στο τένις*.<https://www.tennis24.gr/odigos-gia-archarious-oi-typoi-ton-epifaneion/>

The Greek Herald (19 September 2023). *Stefanos Tsitsipas donates 100,000 euros to Thessaly flood victims*. . <https://greekherald.com.au/news/stefanos-tsitsipas-donates-100000-euros-to-thessaly-flood-victims/>